25 jaar Parochie

5/9 -1968

1968 - 1993

ST.-FRANCISCUS ELSUM

Sint Franciscus Elsum
25 jaar Parochie
1968 - 1993

WOORD VOORAF

"Vijfentwintig jaar parochie Elsum !" Loont het al wel de moeite daar iets over te schrijven ? Zeker is het een orgelpunt in de tijd, waarbij we even wensen stil te staan. Niet alleen vanuit onszelf kijken we terug naar de jaren die achter ons liggen, maar tegelijkertijd proberen we ook te overwegen hoe Onze-Lieve-Heer daarop kan terugzien. Het ging Hem echt ter harte hoe we eensgezind, samen met onze priesters, meebouwden aan een nieuwe Geelse centrumparochie.
Tijdens een zéér geslaagde jubileummis, zondag 3 oktober 1993, vierden we onze samenhorigheid. Op een bijeenkomst, diezelfde dag, onderstreepten enkele verantwoordelijken de noodzaak alles in het werk te stellen, om op de opendeurdagen van 8 en 9 januari 1994 "Een jubileumboek" voor te stellen.
Voor een historisch kunstwerk zorgen konden we niet.... Heel bescheiden, zonder journalistieke ervaring, zijn we er toch maar aan begonnen. Met een hele dosis geduld hebben we archieven en bronnen geraadpleegd, ze geordend en getracht er een leesbare synthese van te maken. We deden het uit sympathie en erkentelijkheid tegenover hen die, met hun enthousiasme en belangloze inzet, onze leefgemeenschap mee hebben laten groeien tot wat zij nu is. Een vrij groot aantal activiteiten en vermeldenswaardige gebeurtenissen uit het parochiale leven namen we onder de loep.
Graag danken wij hen die ons bij de realisatie van dit werk, op de een of andere manier behulpzaam waren.
Een uitgebreide brochure over "Vijfentwintig jaar parochie Elsum" betekent voor ieder van ons niet alleen een aangenaam schouderklopje, maar houdt ook een nieuwe aanhef in: de uitnodiging om de handen uit de mouwen te blijven steken. Terwijl we ons best doen om de veiligheid van de stad die we gebouwd hebben tot over de dood heen te waarborgen, richten we nu de zilveren schijnwerper verder op Hem die onze tijd en alle tijden in handen heeft.
We menen dat het gedenkschrift, met een schat van gegevens, als praktisch en betrouwbaar naslagwerk voor onze jongeren van nut kan zijn.
Ook aan de ouderen, aan hen, die mee aan de wieg stonden van wat hier allemaal plaats vond, wensen wij veel leesgenot. Met genoegen en fierheid zullen ze zich op de verschillende bladzijden herkennen en al het ontbrekende kunnen aanvullen met hun eigen onvergetelijke herinneringen.
Dat is de enige bedoeling van de samenstellers, waaronder Uw pastoor Stan Onsea.

VOORGESCHIEDENIS

Elsum, wat zit er achter je naam ?

*De betekenis van een plaatsnaam uitleggen, is een lastig vak !
Altijd komt er wel iemand met kritiek.... Altijd schuift wel iemand een andere betekenis naar voor. 'n Poging tot verklaren van de plaatsnaam: **"Elsum"** krijgt zeker van hetzelfde laken een broek.
Steunend op de tijd der Franken dacht men lang dat de naam voortkwam uit : "ELIS+HEIM". "Elis" zou hofmeester geweest zijn, afhankelijk van de groot-grondbezitter, wonende in een "villa" in Geel. Deze visie heeft men echter ondertussen laten vallen.
"ELS" zou op de bekende houtsoort duiden en "UM" op bewoning.
Kort en goed; Elsum betekent: **"DE HUIZEN BIJ D'ELZEN!"**.
Elzehout, elzebomen... Al in de gure nieuwjaarsmaand kondigen hun katjes de lente aan. Knoppen en twijgen kleven van de lijm en de gluten. Een welige belofte ! En in de grauwheid van het najaar trekken de elzeproppen (verdroogde vruchtkegels) wintergasten als sijsjes en goudvinken aan. Heerlijke natuur, dat wel ! ... Maar rond die els hangt ook een waas van mysterie en geheimzinnigheid. Zijn voorkeur gaat uit naar vochtige en moerassige bodems. En daar hadden onze behoedzame voorouders nogal wat vraagtekens bij. Vooral in de maneschijn van wilde nachten. Een beetje akelig..., die waterpartijen ! Net als die onverklaarbare oranje-bruine verkleuringen op de wonde, als een els wordt omgehakt.
Geesten aan het werk ? ... Elfjes ? ... Zelfs de prins van de Duitse dichters, Goethe, wist er in zijn tijd al van. Een sprookje uit aloude tijden. Een ballade van wereldformaat : Erlkönig (Erle-König = elzen-koning).
Wat er ook van weze..., de els ligt aan de wortel van veel Kempische familienamen; Van Elzen, Van Elst, Verelst, Helsen, Elsermans...
Veel toponiemen wijzen ook naar de els; d'Elzen, Neerelst, Elsschoten ... Andere boomsoorten moeten het met heel wat minder stellen; eik, beuk, berk, wilg, es, poulier, den ...*

Het eerste Elsum ligt op een ideale plaats.

Veel goede redenen doen veronderstellen dat de oudste woonkern ligt op de plek waar later de St.Dimpnakapel werd opgericht. Dat is het echte Elsum ! Enige decennia terug kon men de Frankische driehoek nog moeiteloos onderscheiden. 'n Pleintje, 'n biest ..., met typische standingvolle boerenhuizen errond. Drie wegen die eruit vertrokken. Ten noorden (omhoog!) de hoge gronden van de Elsumakker. Ten zuiden het Baantveld in, (beneden), de moerassige leegte van de del. Een ideale plek voor een nederzetting van boeren, enkele eeuwen geleden.

De heerdgang Elsum, een gemeenschap van levende mensen

Tot in de Franse tijd, dus tweehonderd jaar terug, was Geel verdeeld in elf heerdgangen: Kerkhof met St.Amands, Hadschot met St.Dimpna, Kievermont met Laar en Males, Bel, Winkelom, Stelen met Liessel, Oosterlo met Zammel en Hazenhout, Poiel, Elsum, Larum en Rauwelkoven.
In feite bestond een heerdgang uit een strook land die bij een woonkern hoorde. Alle bewoners van zo'n heerdgang vonden, in een min of meer hechte gemeenschap, alle elementaire behoeften om te leven. Onderlinge behulpzaamheid en burenverplichtingen hoorden daar zeker bij.
De heerdgang Elsum was dus één van de elf Geelse heerdgangen. Hij strekte zich uit over een lange smalle strook. Van zuid naar noord: van de Maal tegen het Stokt aan, tot achter de Zeggen tegen den Helleman en de Nete. De lengte bedroeg acht kilometer vogelvlucht. De volksmond sprak van "zeker anderhalf uur". De breedte van de heerdgang was amper een kwartier. Op de weg-as van Geel naar Larum: van de huidige Kabienstraat tot aan het Zwaarvoerdersspoor. Daar stond "den Heksenbosch tegen het Krekelshol". Uitgezet op de as van de huidige Vaart, zou de breedtebegrenzing zijn: Zeggendijk tot aan de zandbaan Lange Rijt, op 't goed van Lekeu. In de oudere tijden verschafte zo'n heerdgang inderdaad alle behoeften. Akkergrond voor graanwinning, gebroekte voor het maken van hooi en voor de uitstouw van beesten later in 't jaar, zand en leem voor de huizen, hout en baggerd (turf) voor de open haard, biezen en heideplaggen voor de potstal, begrazing voor de schapenkudde op de vroente...
Het lag allemaal over een grote afstand verspreid... Maar hieraan stoorden de mensen zich niet. Zij hadden toen tijd.

Tradities van de heerdgangen bleven nog lang na 1800 verder leven: soms met kleine aanpassingen. Zulks was niet alleen bij het volk het geval, maar ook bij de gemeentelijke diensten. Als "gehucht", later ook als "17de wijk", is er Elsum..., zelfs tot in de jaren 1860, zoal niet langer....
Een feit in dit verband. Document in het Geelse stadsarchief onder nr. 1.755.36 geeft voor de volkstelling van 1866 een lijst van huisgezinnen per wijk. Voor Elsum staan daar 166 huizen vermeld. De gebruikte plaatsnamen zijn; Elsum, Kruisberg, Klein Brussel, de Benedenstraat, Kleinhoef, Drijhoek, Zwanenberg, Speek, Kwakkelenberg, Groenstraat, Gooreind, Heuvel, Rundsvoort en Zeggen.
Merkwaardig is het feit dat de begrenzing van de wijk Elsum, ver in de negentiende eeuw, nog compleet identiek is aan die van de heerdgang enkele honderden jaren vroeger ! Een archiefstuk van circa 1591 laat immers toe, de grenzen van de oude heerdgang Elsum vrij nauwkeurig te bepalen.

Bloei en aftakeling van de Elsumse landbouw

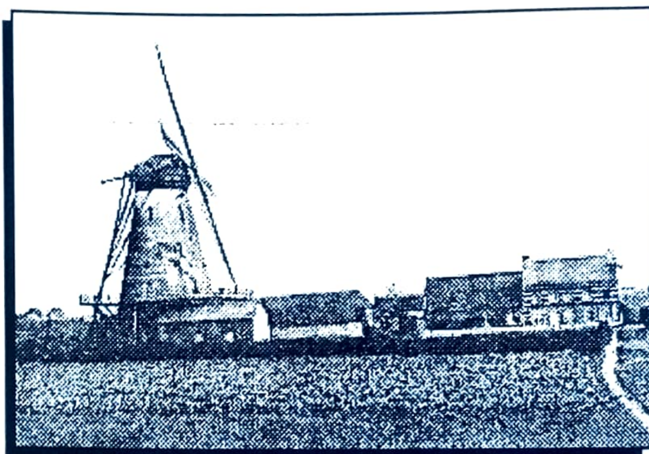
De oudste kadasterkaarten van Geel vertonen een helder beeld van de boerenbedrijven in ons Elsum rond 1812-1820. Als we daarop nog de gegevens van de volkstelling van 1816 invoegen, dan vinden we in de omgeving van Elsumcentrum al gauw een tiental werkelijk grote boeren. En natuurlijk enkele keuterboertjes, zonder eigen gespan. Dat Elsum uitstekend gesitueerd lag, wisten we al. Veel goede graanakkers dichtbij: Elsumakker, Baantveld, Krekelshol. Diepe podzol-kracht, een rijke erfenis van de voorouders.
Bijna altijd rogge, af en toe wat haver en wat boekweit. Allemaal vrij oogstzekere teelten, als het weer een beetje meezat. Niet te droog en niet te nat. Volgens boerentraditie: eigenlijk nooit heel goed...
En de aardappel ?... Hij was er, vorige eeuw. Maar een moeilijke klant. Een kwestie van mest. Véél mest ! Mest is een tweede God. Daar kan een boer niet onderuit. Maar met die wetenschap wint hij nog geen patatten. Scheikundig zakkenmest kwam er pas na 1850 en de hoge prijzen, samen met handelsfraudes verhinderden de meeste boeren hem te kopen. Liever vertrouwen op eigen-goedkopere-kracht. Mestmaken in de potstal !... Veel sterke mest. Daarin bestond het geheim van de boerenstiel. Wie voorbijkwam kon, aan de grootte van de strooiselhoop voor de deur, gemakkelijk de waarde van de aldaar wonende boer inschatten. Stalmest was er toch altijd zo enorm veel vandoen. Zelfs de rogge, die meer dan de helft van

de bewonnen oppervlakte besloeg, moest om de drie jaar wat stalmest hebben. Maar die ontbrak de kleine man. Verkoop van graan en zeker van aardappelen was er voor hem niet bij. Gewin voor eigen gebruik volstond. En als het weer tegenzat, bespiedde hij met angst het hemelse uitspansel. "Nu is er dit jaar geen eten" was voor de sukkelaars, alhier in Elsum, ook harde werkelijkheid... minder dan honderd jaar geleden.
Globaal gezien deed de Elsumse landbouw het, tot in de jaren 1890, heel goed. Want het was een akker-landbouw. Bij de laatste eeuwwisseling keerden de kansen. De evolutie ging in de Kempen geleidelijk naar een stal-landbouw, naar de melkveehouderij. Dat moest wel, na die enorm diepe wereldcrisis om de granen. Op lange termijn gezien, is die evolutie voor de Kempen zeker zeer gunstig geweest. De rendabiliteit van de aangepaste en moderne bedrijven, melkveebedrijven, ligt in de Kempen op hoog Europees niveau. Maar dit soort landbouw werd omzeggens weggeduwd naar de heide- en broekgebieden waar nog ruimte was. De oude rijke akker- en veldcomplexen rond de oude-gehuchten werden grotendeels verlaten, een beetje voederwinning niet te na gesproken. Net als menig ander gehucht, moest ook Elsum als moderne boerenstreek volledig afhaken.
Binnen het bestek van dit werk kan er, jammer genoeg, niets af voor twee geweldige hoeven uit het verleden. De hoeven van St.Bernaards te Hemiksem... "De Grote Hoef" ligt overigens buiten de heerdgang Elsum, en van "De Klein Hoef" zeggen we alleen dat het één der mooiste en beste hoeven was in deze streek.
De jaarboeken van het Geels Geschiedkundig Genootschap bieden ten andere veel wetenswaardige stof over het verleden van die hoeven.

Zelfs molens gaat het niet altijd voor de wind.

Tijdens het ancien-régime (tot aan de Franse tijd) moesten de mensen hun graan laten malen op de molen van de heer. De heer alleen had het recht gebruik te maken van water en wind. Met "heren" is bedoeld "de adellijke grondheren".
Onder Geel werkten vier van zulke "banmolens". Drie watermolens; die van Kievermont, van Wilders en van Oosterlo. ***En de windmolen van Elsum-Baantveld...*** *Die houten molen stond langs de andere kant van de straat, west van het molenhuis. De Fransen legden ook beslag op deze molen, net als op andere heerlijke goederen. Ze werden verkocht. Molenaar Heylen werd van gebruiker, nu ook eigenaar. Maar in 1840 deden de Heylen's de molen van de hand en ze bouwden vóór het*

molenhuis een stenen windmolen waar ruim honderd jaar later,in oorlogsomstandigheden na een brand, alleen de romp van overbleef.

Meldenswaard is het dat in de jaren 1920 de rijkskolonie in het molencomplex "de schoolhoeve van Elsum" onderbracht met de bedoeling de abnormale kinderen er een gezonde omgeving te gunnen. In 1924 kocht stamvader Gust Bens de molen.

***De molen van 't Veld** werd, als één der eerste "vrije molens", opgericht te Heist-op-den-Berg in 1796. In 1823 kwam hij naar Geel, tegen de weg naar Larum. Van Canthoven (1823-1840), Sprengers (1840-1861), Verlinden (1861-1912), Van Opstal (1912-1921) zijn de meest bekende molenaarsfamilies aldaar. Maar zeker de laatste, de Vandeweyer's, herinneren we ons. Zij hadden de molen van 't Veld in bezit van 1921 tot 1992. Verleden zomer werd de molen getransporteerd naar de Worfthoeve aan de Zeggendijk. Misschien heeft haast niemand het gemerkt; maar hij is in de heerdgang van Elsum gebleven !*

Drie zware ingrepen op het land en het volk van Elsum

Al wat voorafgaat mag niet de indruk wekken dat Elsum in de vorige eeuwen een zuivere landbouwnederzetting was. Dat kan niet. Want Elsum lag aan de grote verkeersweg van Geel naar Herentals, of anders gezegd: aan de weg van Antwerpen naar Keulen. Een handelsroute met veel nering. Daarom heeft de kern zich van oudsher uitgebreid in ambacht en handel. Ze zitten er allemaal: wevers, timmerlui, wagenmakers, smeden, hoefsmeden, kleermakers. Zelfs de chirurgijn is present, allicht meer baardscheerder en bekwaam kwakzalver dan medicijnman. Maar hij is er, in die voor Elsum glorieuze tijd. De Speek, zinspelend op de spaken van een wagenwiel, vormt een monument. De rechte plek op de rechte weg. En daartegenover woonde de "voiturier", zeg maar: de verhuurder van rijtuigen of de taximan met de ware paardekracht.

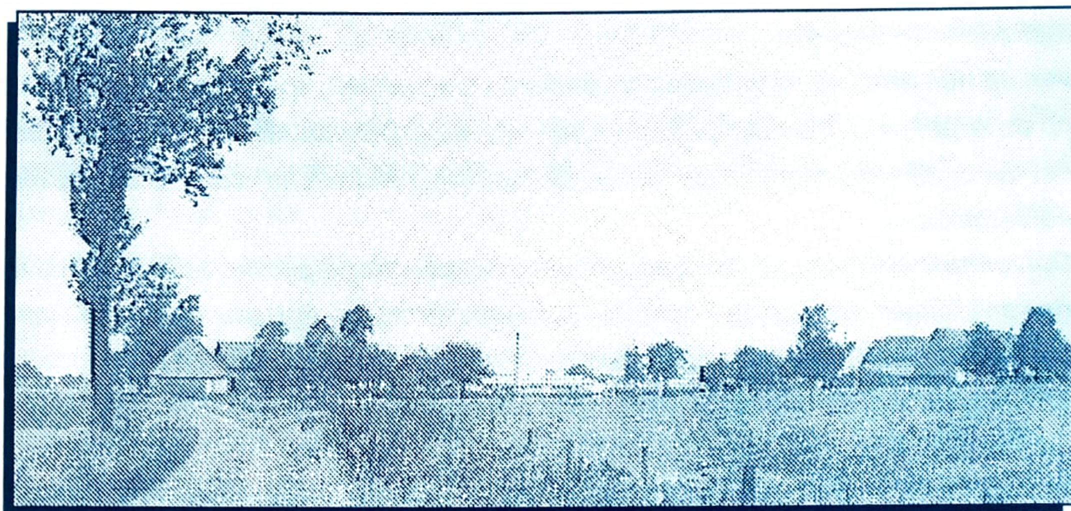
Spijtig genoeg kreeg Elsum in 1840 een zware opdoffer te verwerken, die het nooit meer te boven zou komen...
Zeer tot ongenoegen ook van het toenmalige gemeentebestuur, dat de ramp voor Larum en Elsum voorzag, legde de provincie een nieuwe kaarsrechte steenweg van 't Punt naar Geel. Daarmee schoof veel Elsumse bedrijvigheid op naar het centrum van Geel. De "IJzerenweg" die het land van Elsum lelijk doorsneed, bracht met het ongeluk toch ook wat meeval. Een groot deel van de bevolking kreeg nu verplaatsingsmogelijkheden om elders te gaan werken. We schrijven 1879. In elk geval gaven Puntse Steenweg en IJzeren Weg, gekoppeld aan de moeilijke landbouwjaren van 1890, aan Elsum een heel ander uitzicht en geleidelijk eveneens een veranderde mentaliteit, mede door de in ontwikkeling zijnde industrie.
In de jaren 1960 volgt dan de derde zware ingreep. Bouwwijken, hoogbouw en als noodzakelijk uitvloeisel: Stichting van de parochie Sint-Franciscus te Elsum. Maar dit is een andere geschiedenis....
Eén vraag houdt ons echter met hardnekkigheid bezig...: ***"Wie kwam op het lumineuze idee om de natuurheilige, die St.Franciscus toch is, hier neer te zetten als patroon bij d'Elzen ? Tussen de elzeproppen en de vogels ? En als schutsman tegen de opdringerige geesten ?"***
Dat is vast en zeker meer dan louter toeval...!

Bronnen : Leopold van Gestel-Destombes
Michel De Bont, stadsarchivaris

EEN GENERATIE DIE ONS VOORAFGING

Vergeten we even de huidige mooi aangelegde sociale woonwijken van Elsumerblok, van de Waaiburg, de hoogbouwcomplexen van het Velleke en de Drijhoek om te luisteren naar wat enkele Elsumnaren zich uit hun jeugd herinneren.

Niet zonder moeite waren de burgers van het arme Geelse gehucht de eerste wereldoorlog te boven gekomen. Men had gebedeld en om te overleven zelfs ongevraagd nachtelijke bezoeken gebracht aan weelderige aardappel- en korenvelden. Het zou nog een hele tijd duren vooraleer de eerste tekenen van weelde en comfort zich manifesteerden.

De dokter, de veehandelaar en enkele anderen... beschikten reeds over een fiets. Kinderen moesten dagelijks een heel stukje met de blokken lopen om de meisjesschool op de Pas of de jongensschool op de Pad (Herentalsebaan) en in de Stationsstraat te bezoeken. Langsheen de smalle kasseiweg met gracht stonden hier en daar enkele eenvoudige lage huizen gegroepeerd. Tussenin landerijen achter een diepe gracht en wat verder af, midden bossen onkruid en brandnetels, een brede vuile loop die het afval van de brouwerij Van Milders meevoerde. De enige hoofdbaan, 's avonds

zwak verlicht door een vijftal gaslantaarns, was verbonden met enkele zanderige of slijkerige zijwegen die tot aan een verder afgelegen woning of boerderij reikten.
Na de winter, tijdens de dooiperiode, wapperde de zwarte vlag aan de St.-Amandstoren om er de voerders, richting Elsum, attent op te maken dat geen zware karrevrachten geduld werden. Sommigen gingen te voet naar de fabriek te Mol-Wezel. Ze werkten er "De vierentwintig uren" en namen voor hun maaltijden een pot zelfbereide puree (groene stomp) mee. Anderen verdienden hun brood als mijnwerker of waren knecht bij een boer. Maar de meesten vonden een "job" in de plaatselijke vloer-, cement-, sigaren- en zakkenfabrieken. De Elsumstraat telde twee slijperijen, drie smidsen, een slachterij, een rademaker- en een schrijnwerkerij.
Om het karige maandloon niet te veel geweld aan te doen en om te voorzien in eigen levensonderhoud hield bijna elk gezin er een koe, een varken, geiten en enkele kippen op na. Het was de tijd dat men de deur uit moest om een emmer drinkbaar water te halen bij de buren die over een open put of pomp beschikten; - de tijd dat de bier-, brood-, zand- en petroleumkarren hun ronde deden en dat in de lente de versierde huifkar, met boerin en kinderen, duidelijk maakte dat de verhuizing voltooid was.
In de zomer zaten de mensen buiten, zo maar langs de graskant of op de dorpel met elkaar te keuvelen. Terwijl nieuwsgierige vrouwen, na een gevulde dagtaak, van op hun stoel de voorbijgangers onder de loep namen, speelden kinderen veilig op de straat of op het pleintje bij de kapel. De aangrenzende klaverwei vormde mee het decor met de omwonenden die er, bij goed weer elke avond vanaf 19 uur, gezellig verzamelden.
Duivenmelkers rookten dan pijpen, hadden het over hun eigen lieve diertjes en over de kampioenen van Gustje Verwerft, Jan Verbaendert, Louis Dams en Louis Kempen die in het lokaal bij Pico de kroon spanden. Dat pleintje werd ook af en toe opgezocht door zigeuners die hun best deden om enkele van hun nauwelijks gedresseerde paarden te versjacheren.
Met de kruisprocessie stonden de kraampjes opgesteld, waar vooral de babbelaars met streepjes jong en oud deden watertanden.
De lange winteravonden nodigden uit om te breien, kousen te stoppen, om met een interessant boek of de Volksgazet dichtbij de Leuvense stoof te schuiven.
Aankomende jongens troepten samen en klopten aan bij een familie met huwbare dochters. Een mondharmonika was al voldoende voor de stemming en in het naar huis gaan werden er natuurlijk plagerijen, ritjes met verlaten karren en andere deugnietenstreken uitgehaald.
Ook al stond er wel eens een bezoek aan de bioscoop op het weekendprogramma, toch centraliseerde het kultureel gebeuren te Elsum zich voornamelijk in "De Speek".

Een biljartclub "De Spekers" deed de wijk alle eer aan bij tornooien die regelmatig tussen de Geelse verenigingen gehouden werden. Ooit was er een zangkoor met veel solisten die, naar Duits voorbeeld, meerstemmige liederen in de straat lieten horen.

Het jaarlijks evenement was echter "Toneel" en aan talent ontbrak het zeker niet. Een podium, dat in het café en de werkkamer van Fons de rondborstige kleermaker opgesteld stond, besloeg de ganse breedte van het zaaltje en was nog geen twee meter diep. Met Fik Segers in de hoofdrol voerde men ontroerende drama's op waarbij overgevoelige toeschouwers tranen wegpinkten. Verder op de avond volgde het samengeperste publiek de traditionele klucht.

Bij boer Tongel, één van de vele andere herbergen, huisden "De Sportvrienden". Marcel Venix, de dikke Peeters, het Zwetteke, Seppe Lievens, de Lale, de Wiewak, Muun en Fons van de Suikere en anderen....vormden de eerste voetbalploeg. Ze waren met weinig tevreden en speelden uitsluitend voor het plezier. Na de tweede wereldoorlog werd er onder impuls van meester Dierckx opnieuw gestart. Het elftal kreeg een nieuwe naam, belandde in een ander lokaal en voetbalde op een beter terrein.
De sterke Steurs, de Kriek, de Alen, Charel van Modest, de Belser en Gustje Dillen werden de Elsumse wielrenners met naam en faam. Telkens een palm of beker meegebracht werd, wist de brouwer dat de voorraden Lamot, Atlas, Sterkop, Helles en andere bieren moesten aangevuld worden.

Eenmaal de kermis in het verschiet (de eerste zondag van augustus) moest er geschrobd, gepoetst en geverfd worden. Verschillende danstenten werden opgetimmerd. Rond de kapel stonden de attracties, en allerlei volksspelen trokken veel aandacht. Kermisorgels die de joelende gasten overschreeuwden vulden de nachtelijke uren zolang, tot er gewoonlijk uit een naburig dorp enkelen met elkaar op de vuist gingen en een bijgeroepen man van de wet de rust kwam herstellen. Veldwachters Dolf Vennekens en Juul Lievens, vertrouwd met de spanningen die zich regelmatig in de wijk voordeden, lukten er bij hoogoplopende burenruzies meestal in de grootste plooien weer glad te strijken. In een midden waar men elkaar alleen maar kende en aansprak met troetel- en toenaam beschikten zij over officiële gegevens en adressen waarmee de zoekende postbode of een toevallige bezoeker kon geholpen worden.

Maar ook onder de schijnbaar ruwe schors van deze Elsumnaren zat er telkens een meevoelend hart. Elke rozenkrans voor een overledene werd in de plaatselijke bidkapel massaal bijgewoond en op de begrafenisdag volgde een opvallende lange rij de kar of draagberrie met het stoffelijk overschot. Vrouwen met kapmantel, lid van de bond van het Heilig Hart... door weer en wind van ver komend, uit allerlei straten, hadden elke zondagmorgen hun vaste stoel in de St.-Amandskerk.
De boeren, waaronder enkele kerkmeesters, vonden de hoogmis beter geschikt en hadden de gewoonte, na de zegen en het gebed voor de koning, de rest van de voormiddag te vullen met kaarten.
Om behoed te zijn tegen mazelen en kinkhoest ondernam men de begankenis naar de Trichelhoek te Eindhout en voor rheuma was een bezoek aan de abdij van Averbode aangewezen.

Onmiddellijk na de oorlog, in 1944, nam vrijwel iedereen deel aan de voettocht naar Scherpenheuvel. Gewone mensen die gewijde geschiedenis geleerd hadden, die de catechismus kenden met vraag en antwoord, leken misschien naïef maar ze geloofden en staken hun ingeburgerde devotie niet onder stoelen of banken. Uit dankbaarheid voor bescherming tijdens de bevrijding ontstond "het kapelletje van de schuilkelder" aan de Dr. Peetersstraat.
Louis Daems en Ward Mathieu metselden "het kapelletje te Rauwelkoven-Kwakkelberg" en de familie Vandeweyer plaatste kaarsen en versierde "het kapelletje aan de Drijhoek".
Niet zelden werd er gebeden: buiten in groep of thuis in het gezin. Dat wist de priester die soms langs kwam om te berechten of om de bijdragen voor St.Pieterspenning te innen.
Tot die vaststelling kwamen ook de directeurs van het college die eindejaarsstudenten uit het Elsumse midden voor het seminarie zagen kiezen.
Pater Jezuiet Jan Vloeberghs bracht het reeds in 1830 tot professor in de theologie te Leuven. En wie heeft er de Eerwaarde Heren Fons en Gerebernus Vandeweyer, Jaak Verachtert, Louis Vermeerbergen en Octaaf Vennekens niet gekend ? Ook Alda Janssen en Lieve Vandesande, uit dezelfde buurt, waren bereid klooster- en missiezuster te worden.

Stilaan kwam er in onze streek meer werkgelegenheid en werden de levenskansen van iedereen beter. Kindergeld, ziekteverzekering, werklozensteun en vrouwen die mee uit werken gingen, maakten het mogelijk dat nieuwe huizen konden gebouwd worden.

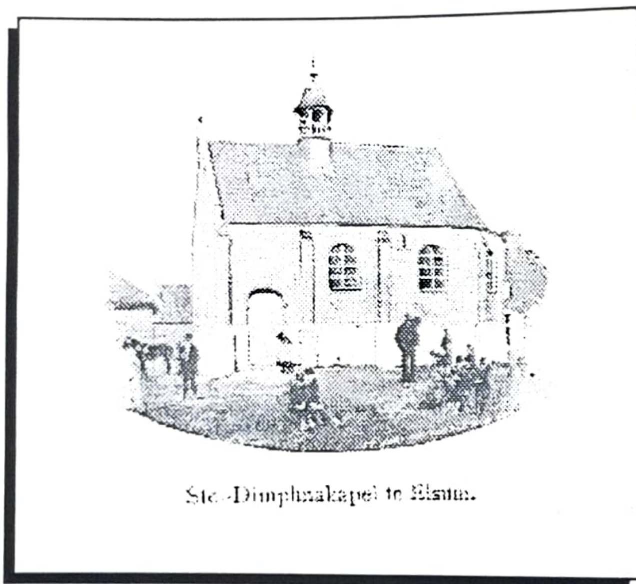
Ruim een half eeuw geleden werd het aantal straten uitgebreid en verhard. Zodra Elsum meer en meer bewoond werd begon het te streven naar zelfstandigheid. Dankbaar denken we terug aan hen die, zonder zichzelf te zoeken, zich konden inzetten voor elkaar. In herinnering zien we de Elsumstraat.... Tijdens de kruisdagen zo mooi versierd met bloemen....; de huizen bevlagd,...op de vensterbanken brandende kaarsen en op de steenweg het witte zand waarin Joke Seyen sierlijk enkele figuren had getrokken.

Zovele ouderen hebben het kompas van de bereidheid en van het in vriendschap met elkaar omgaan voorgeleefd en doorgegeven opdat wij het Noorden niet zouden verliezen. Mensen die toen al kameraadschappelijk konden samenwerken hebben het zaad gezaaid en waren de fundamenten waarop wij verder konden bouwen. In de nabijheid van hun historische barokkapel, die veel te klein werd, droomden zij van een parochie, van een blijvende gemeenschap waarin iedereen zich verantwoordelijk zou weten voor elkaar.

Met dank aan : J.Dams, J.Goossens, D.Kempen, M.Kempen, J.Seykens, A.Vandoninck, E.Vennekens, K.Vermeerbergen en J.Verwerft.

DE BAROKKAPEL

De oorspronkelijke kapel, opgericht ter ere van de H.Dimpna, bestond zeker reeds in 1638, maar ze kan er ook al vroeger gestaan hebben.
In 1700 werd ze vernieuwd en ingewijd door deken Willem Lauwen. Deze vernieuwing hangt wellicht samen met het legaat van 500 gulden, door Jan Bertels en Margriet Wuyts, in 1699 geschonken voor een wekelijkse H.Mis. Een steen met het jaartal 1700 en ondermeer de intitialen J.B. en M.W. herinneren mogelijk aan deze fundatie.
Nog andere H.Missen werden in de volgende jaren gefundeerd zodat een priester belast werd met het zorgen voor die H.Missen.

St.-Dimphnakapel te Elsum.

In 1722 werd de kapel vergroot in westelijke richting en bouwde men het klokketorentje. De afmetingen van de bidkapel zijn sindsdien 11m op 5,17m. Het altaar, dat er nu nog is, werd rond het midden van vorige eeuw uit de St.Amandskerk naar hier overgebracht en dateert uit de 17de eeuw. Het geschilderde altaarstuk stelt voor; O.L.Vrouw met het Kind omringd door de H.H.Severus, Nicolaas van Myra, Bonifatius en paus Cornelius. In een nis boven het altaar staat een houten beeld van de H.H. Anna en Maria.
Tot voor enkele tijd bezat de kapel nog de beelden van de H.H. Dimpna en Gerebernus. De martelares stond op een gewone manier afgebeeld; haar begeleider had een gaanstok in de rechter- en een boek in de linkerhand. Deze om hun oudheid merkwaardige beelden werden ondertussen ondergebracht in de St.Amandskerk waar men ze (achteraan, onder het hoogzaal) nog kan bekijken.

Jaarlijks, op de derde kruisdag daags voor O.H.Hemelvaart, werd in processie de houten relikwiekast van de H.Dimpna vanuit de St.-Amandskerk naar de kapel van Elsum meegedragen en een minderbroeder-capucijn uit Herentals hield de homilie.

Tot aan het einde van de 18de eeuw was de kapel gemeenschappelijke eigendom van alle inwoners van Elsum. Zij duidden elk jaar twee kapelmeesters aan, die voor het beheer instonden. In de Franse tijd schafte men dit systeem van beheer af en werd de kapel eigendom van het gemeentebestuur. Vanaf die tijd werden de kapeldiensten verzorgd door de geestelijken van de gemeente.

Door de bevrijdingsgevechten in 1944 werd het gebouw beschadigd. Nadien volgde een herstelling.
In 1956 stortte de noordermuur in ingevolge wegenwerken, maar het toenmalige gemeentebestuur zorgde ervoor dat de kapel, door aannemer Kempen, in haar oorspronkelijke staat hersteld werd.

Bronnen : *Dr. M.H. Koyen*
Lic. Michel De Bont : "Geel door de eeuwen heen" Geel, 1975
"Geel van gisteren en morgen" Z.d.
G. Janssens "Geel in beeld en schrift"

HET LEVEN VAN EEN PAROCHIE

Inleiding

*Een grote brok van deze brochure rond " **25 JAAR PAROCHIE TE ELSUM** " moet zeker gewijd zijn aan het Parochiële leven.
In de eerste jaren voltrok zich dit echter in grote mate rond meer praktische en materiële feiten die bij de start van een nieuwe gemeenschap toch wel een groot belang hebben.
Wij menen dan ook niet anders te kunnen dan in het eerste deel van dit hoofdstuk rond " Het leven van een nieuwe Parochie " uitvoerig stil te staan bij de voorbereiding, de huisvesting, de bouw van de nieuwe Kerk, de uitbouw van de strukturen en alle praktische problemen die zich daarbij stellen.
Het was misschien de tijd waarin de ware sterkte van de nieuwe Gemeenschap het meest op de voorgrond trad, namelijk: SAMENWERKING van een GROTE GROEP MENSEN met een gemeenschappelijk doel: het uitbouwen van HUN Parochie.*

Hoe het allemaal begon.

In de loop van de maand oktober 1965 kregen alle bewoners van de wijk Elsum een brief in de bus en die begon als volgt:
Goede vrienden van Elsum,
U hebt gehoord dat Mgr.Daem een nieuwe onderpastoor benoemd heeft om op een bijzondere wijze zorg te dragen voor U allen, de bewoners van de wijk Elsum...

*Dit zullen dan wel de eerste woorden geweest zijn die E.H. Jef Verlooy tot zijn toekomstige parochianen richtte. Als derde onderpastoor van St.-Amands was hij zich op 11 september 1965 te Elsum komen vestigen. (Zie rubriek "Pastoors van de Parochie)
Het allereerste begin moeten wij toch wel enkele jaren vroeger gaan zoeken, toen Elsum parochieel nog bij de moeder-parochie van St.-Amands behoorde. De wijk breidde zich immers, via sociale woningen en ook private woningbouw, verder uit en het was E.H. Van de Bergh die vond dat er te Elsum op godsdienstig gebied meer*

zou te bereiken zijn als de mensen ter plaatse gelegenheid zouden hebben hun geloof in praktijk te brengen.
Hij startte met een Eucharistie-viering op zaterdag-morgen te 7u in de oude kapel.
Na zekere tijd kon men vaststellen dat de mensen ook een mis op zondag wilden. Wegens plaatsgebrek was dit echter ondenkbaar, en stilaan rijpte de gedachte om te Elsum een nieuwe parochie, de twaalfde Geelse parochie, op te richten.

De keuze voor die opdracht viel op E.H. Jef Verlooy, die tot dan onderpastoor was in Zandvliet St.Gertrudis. Het was voor deze priester geen gemakkelijke taak om een woning te vinden in onze wijk. Tijdelijk verbleef hij op de Larumseweg bij de familie Alen, om later vooraan in het huis nr.7 zijn intrek te nemen.
Dat gebeurde in het jaar 1965.
Zo gebeurde het dus dat E.H. Jef Verlooy zich te Elsum kwam vestigen en zijn toekomstige parochie grondig begon te verkennen. Als eerste stap ging hij zich bezig houden met op zoek te gaan naar mensen die hem wilden en konden helpen bij de start van deze nieuwe Gemeenschap.

*Er werd besloten een " **WIJKRAAD** " voor Elsum op te richten en met dit doel kwam op 5 april 1967 een kern van zes leden samen. Het lijkt hier toch wel nuttig de namen van deze zes mensen te vermelden: Jacques Colson, Jos Goossens, Roger Mols, Rik Fransen, Emma Vennekens, Jef Verlooy.*

*Een " Brief aan de bewoners van de toekomstige Parochie Elsum " werd opgesteld waarin de geest voor de opbouw van onze nieuwe parochie werd samengevat met de volgende zin: " **PRIESTER EN LEEK, SAMEN VERANTWOORDELIJK** ".*

*Deze inbreng van de leken zou gebeuren langs de " **PAROCHIERAAD** ", een vijftien-tal mensen die gans de wijk vertegenwoordigen.*
Deze " Parochieraad - Wijkraad " kwam voor de eerste maal samen op 8 juni 1967 en na een tweede samenkomst op 6 juli werd de definitieve samenstelling met de volgende mensen bekend gemaakt: Jacques Colson, Raymond Dams, Rik Fransen, Petrus Geerinckx, Jos Goossens, Louisa Matheusen, Roger Mols, Jos Nevelsteen, Karel Nevelsteen, Jeanne Peeraer, Marie Vandecruys, Gab.Vandeweyer, Emma Vennekens, Jef Verlooy, Zuster M.Verstrepen.
Zij zullen maandelijks samenkomen om te onderzoeken wat er kan gedaan worden om van al de bewoners van Elsum één Gemeenschap te maken.

Bouwclub en Noodkerk

De eerste aktie die wordt ondernomen is de " **AKTIE VOOR DE NIEUWE KERK** "
Op zondag 1 oktober start de " **BOUWCLUB ELSUM** ". De leden betaalden 10 fr. per maand en ontvingen een lidkaart met tombolanummer voor de maandelijkse trekking.
Hier moet bij vermeld worden dat de bouwclub ook vele leden telde van de moeder-parochie St.-Amands, de St.-Dimpna-parochie en parochie Larum, waar verschillende ijveraars maandelijks op pad gingen om de bijdragen op te halen.
Op de Wijkraad van 24 oktober 1967 was een eerste evaluatie van de resultaten mogelijk. Op een maand tijd had de bouwclub 2730 leden met een inbreng van ca 48.000 fr. Zowel te Elsum als op St.-Amands was de bouwclub een succes geworden.
Voor de eigenlijke bouw van de nieuwe kerk met catecheselokalen werd opdracht gegeven aan architekt Spiessens uit Heist-o/d-Berg.
Het zou echter nog een hele tijd duren vooraleer met de bouw van de nieuwe kerk zou begonnen worden en intussen moest een voorlopige oplossing gevonden worden voor de huisvesting.
Deze kwam er onder de vorm van een **NOODKERK.**

Een vroegere zeevaartschool te Volvaartsdijk in Nederland werd aangekocht voor 110.000fr. Zij moest echter ter plaatse afgebroken en naar Geel vervoerd worden, waar dan de heropbouw te Elsum wachtte. Op een bijeenkomst van de Parochieraad van 21 november 1967 werden de taken verdeeld. Op zaterdag 25 november wordt het gebouw in Nederland afgebroken, op 2 december opgeladen en naar Elsum vervoerd om heropgebouwd te worden aan de Dr. Peetersstraat. Er hadden 86 vrijwilligers aan meegeholpen.
Hier kwam voor het eerst de ware geest van de Parochie Elsum boven, een geest die nu nog steeds de sterkte van deze Gemeenschap uitmaakt:
" EEN PAROCHIE IS EEN PLOEG DIE SAMENWERKT ".

Eensgezind en met eigen handen zal Elsum zijn noodkerk rechtzetten. Iedereen kon zich aanmelden en meehelpen en dat gebeurde dan ook massaal en met succes. Onder leiding van de verantwoordelijke bouwers: D.Cauwenberghs, J.Colson, P.Geerinckx, J.Goossens, S.Kempen, J.Verlooy, werd eind 1967 de bouw van de Noodkerk aangevat en op de Parochieraad van 6 maart 1968 kon men besluiten op Beloken Pasen, zaterdag 20 april, de kerk definitief in bezit te nemen.

De noodkerk bood plaats aan 250 personen, maar ze maakte binnen een bepaald gezellige indruk. Dat zou later nog verbeteren als de nieuwe schildering voltrokken werd.
Het volledig schepencollege was aanwezig op de wijding, die geschiedde door Deken Smets, in concelebratie met andere priesters.
In de aanwezigheid van zovele mensen zag Deken Smets een teken van de bereidheid om bij te dragen tot de uitbouw van de nieuwe Parochie. Hij dankte, mede namens E.H. Verlooy, aldiegenen, die door arbeid of geld de bouw hadden mogelijk gemaakt. Hij vroeg tevens aan allen om mee te bouwen aan een echte parochiale geest.

In de Gazet van Antwerpen werd geschreven dat E.H. Verlooy terecht trots mocht zijn op wat onder zijn stuwende geestdrift in soms moeilijke omstandigheden door de mensen van Elsum werd gepresteerd .... in afwachting dat later een meer definitieve kerk zal kunnen opgetrokken worden.

Nu de Noodkerk voltooid en ingezegend was werd ze ook intens in het parochiële leven ingepast en gebruikt.
Eucharistievieringen worden gehouden op zaterdag om 18u en op zondag om 8u en 11u. Elke andere dag wordt de Eucharistie gevierd om 19u.

Er wordt een gemengd zangkoor opgericht waarvan de vrouwen de viering op zaterdag-avond verzorgen en de mannen de zondagse Hoogmis opluisteren.
De eerste zang-verantwoordelijke en koorleider was Frans Sels. Er werden lektoren en collectanten aangeduid en alhoewel huwelijken en lijkdiensten voorlopig nog in de St. Amands-kerk doorgang vonden werd de Noodkerk toch stilaan het middelpunt waarrond zich het leven van de Parochie St.-Franciscus Elsum voltrok.
De oude Kapel van Elsum werd als vergaderzaal heringericht.

Het parochiële leven kon nu stilaan zijn gewoon verloop krijgen met maandelijkse vergaderingen van de parochieraad.
Deze bijeenkomsten waren nog wel grotendeels gewijd aan de vele praktische problemen rond :
- de verdere afwerking en inrichting van de Noodkerk.
- de uitbreiding van de kleutersschool.
- de plannen rond de bouw van de nieuwe Kerk.

Zo werd op de vergadering van 7 mei 1968 beslist om naast de drie kleuterklassen een eerste en tweede studiejaar op te richten in de wijkschool van "Het Velleke". De bouw van de nieuwe klas zou ten laste komen van St.Amands en overgedragen worden aan de zorgen van de Pas.

Onze Patroonheilige "Sint Franciscus van Assisi"

Vanuit het Bisdom kwam intussen de vraag welke Patroonheilige Elsum zou kiezen.
Er werden drie namen vooropgesteld: Sint Franciscus van Assisi,
O.L.Vrouw van de Vrede,
Sint Jan Berchmans.

De parochianen konden hun voorkeur laten blijken of een andere patroonheilige kiezen. De keuze ging blijkbaar naar de heilige van Assisi.

Franciscus werd in 1182 geboren te Assisi in Italië als zoon van een rijke lakenkoopman. Na een onbekommerde jeugd werd hij door Gods genade getroffen en besloot afstand te doen van zijn bezittingen om zich uitsluitend aan God te wijden. Zo verkoos hij de armoede en leidde een Evangelisch leven, waarin de prediking van de liefde tot God een voorname plaats innam. Voor zijn volgelingen stelde hij een leefregel op. Hij stichtte ook een orde van slotzusters (Clarissen).
Hij stierf op 3 oktober van het jaar 1226.
Franciscus was een kind van zijn tijd, maar men kan hem in alle tijden plaatsen. Hij staat als voorbeeld voor de moderne mens, die de angst van zich afschudt, uit zijn isolement treedt en het afgebroken gesprek met de natuur, met de mens en met God - vooral dit laatste - weer opneemt. Niemand kon toen in de verste verte vermoeden dat in de persoon en het leven van deze man de mensheid een van zijn mooiste en meest authentieke expressies zou vinden.
Wanneer wij in onze herinnering acht eeuwen teruggaan, dan merken wij dat wij ons niet bij St.-Franciscus kunnen beperken.

Wij zijn genoodzaakt nog verder te gaan tot wij bij Hem komen die St.-Franciscus heeft mogelijk gemaakt, Jezus-Christus, de Heer.
St.-Franciscus is een voorbeeld van christelijke navolging en zijn leven was een belichaming van het Evangelie, een beleving die nooit uit de tijd geraakt.
Ze is nog even fris en aantrekkelijk als zij dat was tijdens zijn leven. De herinnering aan St.-Franciscus ontroert het hart en raakt de kern.
Ze vertelt ons dat individuele pogingen om gemeenschap en vrede tot realiteit te maken in onze wereld niet vergeefs en nooit verloren zijn. Individuen kunnen de loop van de geschiedenis veranderen en het aangezicht van de aarde vernieuwen.
Onze herinnering aan St.-Franciscus wekt bij ons hoop voor de toekomst. Zijn voorbeeld daagt ons uit om de verantwoordelijkheden, die wij ten opzichte van de komende eeuwen hebben, onder ogen te zien.
De heiligheid van St.-Franciscus is een geschenk geweest voor de ganse mensheid.
Zijn leven blijft het mysterie van Gods verlichtende en versterkende genade.
Het lijkt een riskante onderneming om deze middeleeuwse Frans als een " Profeet van Nu " aan de huidige wereld voor te houden, waarin profeten elkaar als het ware verdringen. Zijn hoofd is immers omkranst met een aureool.
Toch heeft zijn " heiligheid " geen afbreuk gedaan aan zijn menselijkheid. Zijn levensblijheid is spreekwoordelijk geworden.
Franciscus heeft aan een Kerk en een maatschappij, in chaotische ontwikkeling, wel degelijk iets te zeggen. Hij is niet gebonden aan één periode van de geschiedenis, juist omdat hij raakt aan de kern van het Evangelie en aan het hart van de mens.
Dat een figuur als Franciscus ook in onze parochie-gemeenschap veel bewonderaars telt is een verheugend feit. Wij vinden het dan ook een gelukkige keuze hem als " Patroonheilige " van onze parochie genomen te hebben.
Wij vieren elk jaar zijn feest op 4 oktober, met bijzondere eerbied en liefde, en wij kijken op naar zijn voorbeeld.
Wij hopen dat hij ons voorbeeld en onze beschermer zal blijven.

Kapelanij en Parochie

*Het vele werk en de talrijke prachtige verwezenlijkingen van Jef Verlooy en zijn vele medewerkers konden niet langer onopgemerkt blijven en op **5 SEPTEMBER 1968** wordt St.-Franciscus - Elsum door Mgr. Daem, bisschop van Antwerpen, officieel opgericht als **KAPELANIJ**, met als eerste Kapelaan E.H. Jef Verlooy.*
Kerkelijk gezien is dit de normale stap naar de erkenning als parochie.

We mogen 5 september 1968 dus rustig aanzien als de stichtingsdatum van onze Parochie.

Aan deze beslissing van de bisschop was op 20 juli een Koninklijk Besluit voorafgegaan waarin de wijk Elsum werd opgericht onder de aanroeping van de H. Franciscus, als annex en afhangende van de parochie St.-Amands. De grens-omschrijving werd door de bisschop vastgesteld en was als volgt:

- de Technische Schoolstraat (beide zijden) van de spoorweg tot de Kabienstraat (beide zijden uitgesloten).
- Elsumstraat van Kabienstraat tot Anemoonstraat (beide zijden inbegrepen).
- Veldstraat (beide zijden uitgesloten) van de Anemoonstraat tot de Pas.
- Pas (beide zijden uitgesloten) van Veldstraat tot Zegelaan (nu Antwerpseweg).
- Zegelaan (beide zijden uitgesloten) tot Gladioolstraat.
- De as van het tracé van de ringlaan tot de spoorweg.
- Rauwelkovensteenweg (beide zijden inbegrepen) van spoorweg tot Ganzen-straat.
- As van de spoorweg van Rauwelkovensteenweg tot Technische-Schoolstraat.

Tot de Kapelanij Elsum behoorde alles wat binnen de genoemde grenzen lag. Ze telde ongeveer 2.400 zielen en St.-Amands behield ongeveer 5.900 inwoners. Hier moet bijgevoegd worden dat deze officiële grenzen in de loop der jaren wel enkele veranderingen hebben ondergaan.

Deze officiële erkenning bracht ook enkele nieuwe schikkingen in het kerkelijk leven mee en dit vanaf 1 januari 1969:

- De lijkdiensten voor de overleden parochianen van St.-Franciscus worden door de Kapelaan in St.-Amands gehouden. Dit kon minder passend in de Noodkerk gebeuren.
- De huwelijken worden in de Noodkerk gesloten.
- De voorbereiding op het huwelijk gebeurt bij de Kapelaan.
- Alle gedoopten van het gebied van de Kapelanij worden in een eigen doopregis-ter ingeschreven vanaf 1 januari 1969.
- De Eerste en Plechtige kommunnie wordt in de eigen Noodkerk gevierd.

De bouw van de Nieuwe Kerk

Eén van de belangrijkste problemen, die maandelijks op de vergaderingen van de Parochieraad werd behandeld, was ongetwijfeld : de bouw van de nieuwe Kerk. Met de Noodkerk was de Parochie "uit de nood", maar het grote streven bleef toch altijd om zo snel mogelijk over een eigen Kerk te beschikken, waar het parochiële leven tot volle bloei en ontwikkeling zou kunnen komen. Dit was werkelijk de tweede, zware opgave voor de jonge Elsumse gemeenschap.

Zoals reeds werd aangehaald werden reeds in 1967 de eerste passen gezet op de lange weg, die tot de definitieve bouw zou leiden.
De Bouwclub bleef voortwerken en het eerste ontwerp van architekt Spiessens kwam er reeds op 26 september. Na de nodige aanpassingen en veranderingen werd het plan op 1 januari 1968 ter goedkeuring voorgelegd aan de Kerkfabriek van St.-Amands.
Er werd reeds een prijs op gezet: 5.613.000 fr., dit zonder erelonen en taksen. Later op het jaar werd het plan dan doorgestuurd naar de kommissie van monumenten. Opmerkingen werden geformuleerd (o.a over de toren, die geschrapt werd) en de defintieve goedkeuring bleef uit.
Door het lange wachten ongeduldig geworden en ten einde raad werd op de parochieraad van 10 maart 1969 het voorstel naar voor gebracht om met eigen middelen en eigen handen een kleinere kerk te bouwen om zo het lange wachten en de ganse administratieve papiermolen te ontwijken.
Op algemene aanvraag van de raad werden deze wensen en verzuchtingen op papier gezet en op 10 maart verzonden aan Mgr. Eykens, Vicaris-Generaal van het Bisdom. Het antwoord kwam er prompt op 12 maart. Mgr.Eykens had ondertussen reeds contact opgenomen met de nieuwe Commissie voor Monumenten en hij verwachtte een gunstig advies op de zitting van 13 maart.
De definitieve goedkeuring van het voorontwerp volgde op 27 mei 1969 en de architekt begon aan het uiteindelijke plan.
Het zou ons nu te ver leiden om alle data van adviesen, goedkeuringen, aanvragen, en aanbestedingen, op te sommen want ondertussen zijn wij reeds in 1971 aangeland.

Men kreeg uiteindelijk alles toch rond en op 6 april 1971 kon de P.V.B.A. Sterckx uit Geel met de voorbereidende werken beginnen.

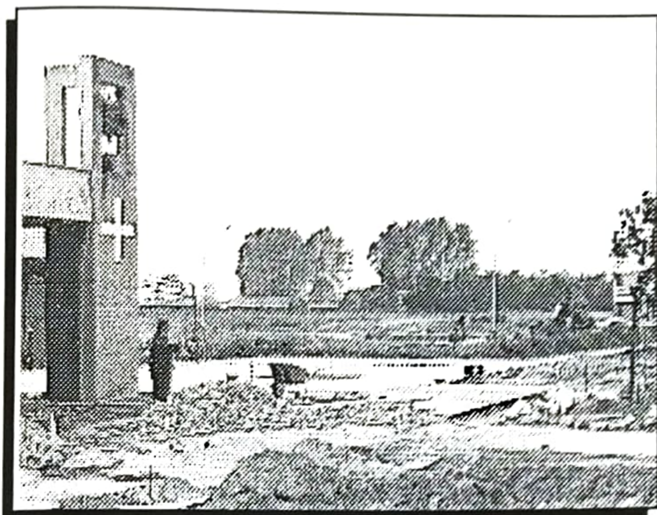
De eigenlijke kerk is een driehoekige ruimte, die plaats biedt voor ongeveer 500 personen. Aan de lange zijde van de driehoek bevinden zich het koor, altaar, tabernakel, de priesterstoelen en de doopplaats. Geen enkele plaats is meer dan 18 m. van het altaar verwijderd.
De toegang zou geschieden langs een driehoekige overdekte ruimte, een luifel, waaronder passagiers zouden kunnen uitstappen uit de wagen zonder nat te worden. De vergaderzalen, die in een uitsprong één geheel vormen met de kerk, zijn respectievelijk 7 op 10 en 6 bij 6 meter, met daartussen een kleine keuken en inkomhal.

De bouwkosten zouden ongeveer 7 miljoen bedragen, maar het rijk en de gemeente zouden elk voor 30 en 10% tussenkomen, terwijl de provincie een toelage van 150.000 fr per bouwjaar zou toekennen. Buiten de tussenkomst van Domus Dei, het diocesaan werk voor Kerkenbouw, zou de parochie zelf nog voor ongeveer 3 miljoen moeten kunnen instaan. Dank zij het werk van de Bouwclub leek Elsum goed op weg om dit bedrag bijéén te krijgen. Zeker ogenblik bereikte het aantal aangesloten leden zelfs het magisch getal van 2.970 leden.

Zaterdag 4 september 1971 werd door Vicaris-generaal C.Eykens de eerste steen gemetseld van de kerk.
Een openluchtmis werd opgedragen vóór de noodkerk, waarbij ook Deken Smets, Kapelaan Verlooy en priesters Duytschaever (pastoor van Larum) en Van Gorp (pastoor van St.-Dimpna) concelebreerden. Het Stadsbestuur van Geel, de kerkfabriek van St.-Amands, leden van de Parochieraad, vertegenwoordigers van Openbare Besturen, ontwerpers, architekt en aannemers waren eveneens aanwezig. Mgr.Eykens loofde de parochianen van Elsum voor hun magnifieke samenwerking. De steen, die ingemetseld werd, draagt als opschrift :
"Ik ben verrezen en ben nog bij U".

Tijdens de receptie achteraf in de wijkschool van het Velleke heeft kapelaan Verlooy uitvoerig maar verdiend zijn dank vertolkt ten overstaan van allen, die het snelle begin van de werkzaamheden mogelijk maakten en daarvoor ook de nodige financiële middelen hielpen bijéén brengen. Tevens werd de gewettigde hoop uitgedrukt dat de kerk nog in 1972 zou kunnen in gebruik genomen worden.

De eigenlijke bouwwerken konden nu van start gaan en stilaan begon de nieuwe kerk vorm te krijgen. Het lijkt ons hier nu niet de plaats om alle perikelen die zich voordeden uitvoerig te behandelen. Vergaderingen met architekt en aannemer vonden regelmatig plaats en de samenwerking bleef vlot verlopen.

Om de inspraak van de ganse gemeenschap in dit toch wel belangrijke gebeuren veilig te stellen werden alle parochianen uitgenodigd op een "Open Parochieraad" op zondag 30 april 1972.
Het belangrijkste punt op de agenda was de overgang naar de nieuwe kerk in de loop van datzelfde jaar.

Gedurende vijf jaar was er eendrachtig samengewerkt aan de opbouw van een KERK en GEMEENSCHAPSCENTRUM. Het was de KERK van de ganse gemeenschap en iedereen moest recht van spreken krijgen. Men wilde de mening van de mensen van Elsum horen rond drie belangrijke punten:

- *hoe onze kerk maken tot een **gastvrije** en **open plaats** van samenkomst, waar alle gelovigen zich thuis konden voelen?*

- *hoe groeien naar een **hechte geloofsgemeenschap** rond de verrezen Christus?*

- *hoe een echte **broederlijke gemeenschap** vormen, waar iedereen telt en tot zijn recht kan komen?*

Na afzonderlijke besprekingen in verschillende groepen werden op de plenumvergadering volgende punten naar voor gebracht:

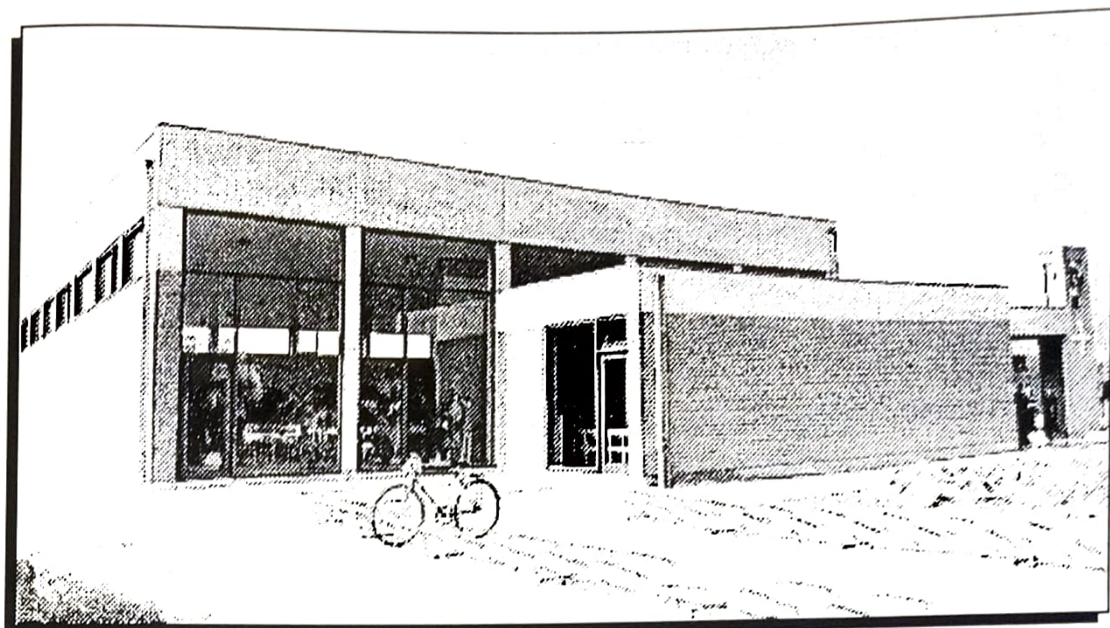
- *de streefdatum voor de inzegening van de nieuwe Kerk werd behouden op begin september.*
- *voor het gebruik van de bijgebouwen (catecheselokaal, vergaderzaal en keuken) was er een algemeen akkoord om deze ruimten zoveel mogelijk, en voor iedereen, beschikbaar te stellen. Ook voor niet kerkelijk gebruik werd plaats gelaten.*
- *om de eigenlijke Kerk-ruimte ook voor niet-liturgische aktiviteiten open te stellen was er twijfel. Men besloot zeer voorzichtig te zijn en de evolutie af te wachten.*
- *wat betreft de benaming vond " **ONTMOETINGS-CENTRUM ST.-FRANCISCUS**" algemene bijval. Het moest een ontmoetingsplaats met Christus en met elkaar worden.*

  Het Ontmoetingscentrum biedt plaats aan 450 personen. Twee aanpalende zalen, met keuken en sanitair, scheppen ruimte voor allerlei aktiviteiten. Een Week-kapel biedt plaats aan 36 personen.

*Op de parochieraad van 15 juni werd dan besloten de inhuldiging van de Kerk te voorzien op zondag 16 september. Er zou een Comité van Beheer opgericht worden dat juridisch eigenaar zou zijn van de gebouwen en verantwoordelijk voor het beheer van het ganse centrum. Dit comité zou dan later omgevormd worden tot de eigenlijke " **KERKFABRIEK** ".*

Wijding van de Nieuwe Kerk

*Een grote mijlpaal in de geschiedenis van de Parochie Elsum was voorzeker de wijding van de nieuwe kerk op **zaterdag 16 september 1972.***
De nodige parkeerruimte vóór de kerk, en later ook ruimte voor het bouwen van de feestzaal, werden geboden door het Stadsbestuur, dat een terrein van 73a had aangekocht aan de Dr.Peetersstraat.

Voor de wijdingsplechtigheid was de kerk bevlagd, bebloemd en tot in de verste hoeken gevuld met parochianen van Elsum, maar ook met vele mensen uit de omliggende parochies. Ook een delegatie uit Zandvliet was op de plechtigheid aanwezig.
De inzegening geschiedde door Bisschop J.V.Daem, in concelebratie met Deken J.Smets, kapelaan J.Verlooy en meerdere Geelse priesters.
"Nu dit gebouw er staat, krijgen wij de opdracht er een waar Ontmoetingscentrum van te maken. Hier kunnen wij voortaan Christus vinden. Maar hier moeten wij ook mekaar leren vinden" beklemtoonde kapelaan Verlooy in zijn inleidend woord.
Tijdens de homilie wees Bisschop Daem er andermaal op dat de kerk van Elsum kon gebouwd worden met "het penningske van de arme weduwe" doelend op de zo actieve inzet van de Bouwclub. Hij verwees tevens naar de Patroonheilige St.-Franciscus van Assisi als model van schoon ascetisch leven, die ook veel gevoel had voor het schone in de natuur en in de evenmens, en die tot het uiterste trouw bleef aan de Kerk: een voorbeeld voor onze tijd.
Het ritueel van de wijding bestond onder meer uit de besprenkeling van de muren en de vloer met gewijd water, waarbij de aangepaste gebeden werden gezegd en gezongen.
De viering werd opgeluisterd door het meerstemmig kerkkoor van Elsum onder leiding van Frans Sels, en door het koper- en slagwerkensemble van de Kon.Harmonie St.-Cecilia van Geel onder leiding van Raf Belmans, die voor deze gelegenheid een kunstvol Jubellied had gecomponeerd op tekst van J.Van Meensel.

Bij het einde van de plechtigheid werd door Mevr.Janssen-Peeraer, voorzitster van de Parochieraad, dank gezegd aan de Bisschop en aan allen, die bijdroegen tot de verwezenlijking van het Ontmoetingscentrum, en ze deed tevens een oproep tot verdere samenwerking.
Na de kerkelijke plechtigheid werd aan de aanwezigen een eenvoudige receptie aangeboden in een belendend lokaal van het Ontmoetingscentrum.

Wij menen dat wij met dit kort overzicht van de beginperiode en de bouw van ons Ontmoetingscentrum een voldoende schets gegeven hebben van het ontstaan van onze St.-Franciscus-parochie.
Wij gaan ons nu meer richten op het belichten van het parochiële leven in onze Elsumse gemeenschap.

De Kerkfabriek

De vereniging met de meest eigenaardige naam op een parochie is zeker wel " **De Kerkfabriek** ".
Er is een wettekst van Keizer Napoleon daterend uit 1809 die zegt dat in iedere parochie een kerkfabriek moet worden opgericht om "de parochie te beheren".

De kerkfabriek, bij ons in Elsum bestaande uit vijf personen plus onze pastoor, **beheert** dus de parochie. Dit wil zeggen dat zij instaat voor alle financiële zorgen van de parochiegemeenschap. Zo moeten er begrotingen opgemaakt worden en ter goedkeuring voorgelegd aan het stadsbestuur. Ook alle rekeningen moeten bijgehouden worden; alle inkomsten en uitgaven vallen immers onder de bevoegdheid van de kerkfabriek.
Daarnaast dient de kerkfabriek in te staan voor alle onroerende goederen zoals kerkgebouwen, catecheselokalen en andere eigendommen. Hieronder vallen de herstellingen, het onderhoud, de verfraaïng en het aankopen van al wat noordzakelijk wordt geacht.

Wat hier in enkele lijnen is samengevat gaat natuurlijk gepaard met een berg administratie die zeker niet te onderschatten is. Er komt nog bij dat op onze parochie, van de oprichting af, dezelfde groep mensen alle financiële beslommeringen

op zich heeft genomen. Dus ook datgene wat niet onder de kerkfabriek valt. Dit was steeds de wil van zowel Mr. Verlooy als Mr.Houtmeyers (eerste en tweede pastoor).
Hieruit volgt dat de penningmeester van de kerkfabriek de zwaarste taak krijgt toebedeeld. Om alles te volgen en te boeken moet hij er vele uren van zijn vrije tijd voor gebruiken. Ook de secretaris moet zorgen dat alle papieren en dokumenten tijdig hun bestemming bereiken. De voorzitter leidt de vergaderingen en zet handtekeningen.
Er wordt steeds naar gestreefd een goede sfeer en een open geest in deze "fabriek" te houden, zodat werken er echt aangenaam is.
Buiten de pastoor Stan Onsea, zijn de raadsleden nog dezelfde van het begin: Jos Leysen (voorzitter), Mevr.Pals-Ghoos Alice (secretaris), Jos Goossens (schatbewaarder), Mevr.Kempen-Vennekens Emma en Jef Seykens (leden).

De stichtingsvergadering van de kerkfabriek vond plaats op 30.12.1974. Op de buitengewone vergadering van 20.01.1975 werd de deling doorgevoerd van geld en goederen tussen de moederparochie St.-Amands en de nieuwe St.-Franciscus-parochie. Ook werd toen de eerste begroting opgesteld. De financiële werking kon starten.

Indien men de werking tot nu overloopt, dan blijkt dat het patrimonium in belangrijke mate is aangegroeid.

Voor de onroerende goederen vallen volgende belangrijke gebeurtenissen te noteren:
- in 1976 werden de gronden voor de jeugdlokalen door de V.Z.W. Parochiale Werken Dekenij Geel ter beschikking gesteld van de parochie Elsum. In 1984 kon door de aankoop van een bijkomend stuk grond de toegangsweg naar deze lokalen verbeterd worden.
- in 1978 wordt het huis in de Asterstraat en nog enkele verderafgelegen gronden, bij testament, ter beschikking gesteld van de parochie Elsum.
- de feestzaal, in 1980 met veel enthousiasme gebouwd door vele vrijwilligers, kon officieel geöpend worden op 26.04.1981. Het beheer hiervan is toevertrouwd aan een apart komitee, dat jaarlijks hierover verantwoording geeft.
- het parochiesekretariaat en de overdekte fietsenstalling werden gerealiseerd in 1990.

Al deze "aanwinsten" hebben er in belangrijke mate toe bijgedragen dat de dynamiek die in Elsum aanwezig was, zich kon uiten in aktiviteiten die in één van deze voorzieningen onderdak konden vinden.

Verder werd eveneens het roerend patrimonium uitgebreid.
De meest opmerkelijke aankopen waren bestemd om de eredienst meer luister bij te brengen en de kerk als gebouw voor de eredienst te verfraaien.

- in 1986 werden de glasramen geplaatst, die de symbolen weergeven uit het hooglied van St.-Franciscus: zon, maan, sterren, vogels, vissen, aarde en land. Ze werden ontworpen en vervaardigd door Ivo Bakelants uit Deurne.
- in 1989 werd de bronzen kruisweg geplaatst en in datzelfde jaar werd het Wersi-orgel vervangen door het huidige Johannesorgel.
- in 1991 werd het bronzen beeld van St.-Franciscus in de ontmoetingsruimte geplaatst en werd een houten Lievevrouwbeeld tegen de kerkwand aangebracht. Beide beelden zijn van de hand van Pater Minderbroeder-Franciscaan V. Van Schil uit Vaalbeek.

Niet alleen kunstwerken werden aangekocht. Een kerk heeft voortdurend nood aan allerlei kleinere aankopen en onderhoudsbeurten.
Zo werden er in 1978, 75 kerkstoelen bij aangekocht. Er dienden gewaden voor priesters en misdienaars gekocht te worden, alsook kruisen, kandelaars, cibories, een bel, ...
Voor onderhoudswerken kon er meestal beroep gedaan worden op vrijwilligers: schilderen van de kerkramen, isolatie en bekleding van de catecheselokalen, schilderen zaal en hall ontmoetingscentrum, behandelen van het houtwerk, ...
Momenteel zijn kerk en ontmoetingslokalen in een faze gekomen, waarbij enkele van de eerste materialen aan vervanging of herstelling toe zijn. Ook is Elsum een parochie waarin het bruisende leven steeds om nieuwe voorzieningen vraagt. "Zolang de bruine het kan trekken", wordt daar graag op ingegaan.

De Parochieraad

Wij hebben reeds in het kort de oprichting (6 kernleden) en de eerste samenstelling van de Raad (15 leden) weergegeven. Hierna is echter een ganse evolutie en een intense werking gevolgd die we nu zullen trachten te beschrijven.

Vooraf willen wij ons de vraag stellen: ***Wat is een Parochieraad ?***
Een parochieraad is het centrum van het parochiële leven en heeft een dienende taak: het apostolaat opwekken, steunen, begeleiden en de nodige praktische voorzieningen treffen op parochieel vlak.

We kunnen zo verschillende funkties van de Raad onderscheiden:

1. *De Parochieraad is een Informatie-orgaan.*
   Men moet trachten de noden van de parochie te ontdekken. Zo is het wenselijk dat de leden kontakt hebben met de bewoners van de wijk. Zij zouden moeten weten wat er leeft in de gemeenschap. De Raad moet dan ook samengesteld zijn uit mensen van elke wijk, van elke leeftijdsgroep en van elke stand.
2. *De Parochieraad is een beslissingsorgaan.*
   Na bezinning over de noden neemt de raad beslissingen in het kader van de gestelde mogelijkheden.
3. *De Raad is een uitvoeringsorgaan.*
   Eens een beslissing genomen moet deze ook uitgevoerd worden.

Als men al deze punten in overweging neemt is het duidelijk dat onze Parochieraad met ca 15 leden wel aan uitbreiding moest doen en dit gebeurde dan ook op de bijeenkomst van 4 juni 1969. Het ledental werd gebracht op 24 en er werd een Dagelijks Bestuur gevormd dat zich met de uitwerking van de genomen beslissingen moest bezig houden.
Dat werd als volgt samengesteld: Jef Verlooy, Jeanne Peeraer, Jos Goossens, Jacques Colson, Rik Fransen, Roger Mols.
Met de loop der jaren is er regelmatig afvloeiïng en aanvulling geweest maar een ledental van ca 20 mensen werd steeds behouden. Normaal wordt 5-maal per jaar samengekomen en deze bijeenkomsten verlopen volgens een klassiek werkpatroon:

- *een inleidend gebed,*
- *een Evangelische verdieping,*
- *bespreking van praktische punten en taakverdeling om deze punten op het terrein uit te werken.*

Op 23 november 1972, tijdens de eerste vergadering van de Raad na de inzegening van de nieuwe Kerk, werden wel enkele belangrijke punten aangehaald naar de toekomst toe. De pionierstijd was voorbij, iedereen had zijn best gedaan om het Ontmoetingscentrum te verwezenlijken.

De bijeenkomsten waren tot dusver meer technische vergaderingen geweest met bouw- en praktische problemen. Het werd nu stilaan tijd om te evolueren naar meer aandacht voor het sociale, het geestelijk en het godsdienstige. De Raad moest de kern en de stimulans van de parochie worden.
Nieuwe mensen dienden gevonden te worden die een vertegenwoordiging en samenbundeling zouden zijn van al wat in de parochie leefde.
Er werd dus werk gemaakt van een vernieuwing, alhoewel men de oude kern van het eerste uur steeds zou terugvinden.

Met een brief in de maand maart 1973 werd iedereen die reeds ergens aktief was in de parochiewerking opgeroepen om zich kandidaat te stellen om lid te worden van de nieuwe parochieraad. Voor de wijk "Velleke" werd zelfs een afzonderlijke vergadering belegd om te trachten een vertegenwoordiger in de Raad te krijgen.
Deze bijeenkomst had dan plaats op 10 december 1973 met 25 leden. Er werd beslist een bezinningsdag te organiseren op 10 februari 1974 in het Puttenhof te Schilde, met als moderator studentenpastor Marcel Van Lommel.
Algemeen thema: "Visie op- en verscheidenheid van: Kerk-zijn". De nieuwe vorm van kerk-zijn en geheelpastoraal werken de verscheidenheid in de hand. Er ontstaan verschillende groepen in verband met liturgie, jeugd, dienstbetoon...Zo vormt zich een kern van verantwoordelijken. Een middel om de gelovigen hun verantwoordelijkheid te geven is steeds de Parochieraad geweest. Het werd een boeiende bespreking.

Intussen werd ook het Dagelijks Bestuur van de Raad verkozen op 7 januari 1974.
Hier volgen hun namen: Jacques Colson, Roger Mols, Marie Lenaerts, Marleen Verellen, Emma Vennekens.
Dit klein bestuur zal zich vooral bezig houden met de voorbereidingen van de voltallige bijeenkomsten van de Raad en de besluiten die daar genomen worden trachten in praktijk om te zetten. Een belangrijke taak bestaat in het **ONTHAAL** *van nieuwe bewoners in de parochie. Op de vergadering van 1 juli 1974 worden de taken in de onthaalsektor verdeeld per straat en per wijk. Een vijftiental mensen verklaren zich bereid om nieuwe bewoners te gaan bezoeken en te laten kennis maken met de parochie van St.-Franciscus-Elsum.*

Men wil ook speciaal werk maken van het inrichten van regelmatige "Open-Parochieraden" waarop de ganse gemeenschap wordt uitgenodigd om zich te komen bezinnen over aktuele problemen.

Zo wordt op 20 oktober een derde "Open-vergadering" gepland met twee punten op de dagorde: - de arbeiders in de parochie,

- de jeugd in de parochie.

Wat verwachten deze groepen van een parochie-gemeenschap en wat kan de parochie doen om zich bij deze groepen aan te bieden ?

Een vervolg van deze open parochieraad komt er op de vergadering van 25 november.

Nu Elsum een zelfstandige parochie is geworden, wil men eigen organisaties uitbouwen en de K.W.B. wordt daar één van. Er wordt samen met de afdeling van St.-Amands een vergadering belegd met een afgevaardigde van het Verbond.

Een ander gevolg van de zelfstandigheid van de Elsum-parochie komt er in december 1974. E.H.Jef Verlooy wordt door de bisschop aangesteld tot Pastoor van St.-Franciscus - Elsum.

Deze benoeming wordt door de ganse gemeenschap passend gevierd op zondag 19 januari 1975 om 14u met een Eucharistieviering en de officiële aanstelling door Deken Smets.

Dat men te Elsum niet alleen wilde werken kwam o.a. tot uiting op de vergadering van 3 maart 1975, die praktisch gans gewijd was aan de "Distriktswerking". Vanuit de Raad worden vragen aan het distrikt gesteld over bv. het organiseren van gespreksavonden, gezamenlijke vastenakties, jeugdwerking, samenstelling pastorale raad.

Op elke vergadering wordt getracht een korte tijd voor te behouden voor een bezinning rond een Evangelie-tekst. Dit werden dikwijls boeiende en leerrijke gedachtenwisselingen waarbij steeds de onvermoede rijkdom van Jezus' woord opviel.

De samenstelling van de Parochieraad was wel onderhevig aan gebruikelijke schommelingen, die zich onvermijdelijk in een groep van een 25-tal mensen voordoen, maar steeds werd getracht om alle verenigingen in de Raad vertegenwoordigd te hebben, samen met enkele ongebonden leden, die dikwijls voor een andere en verfrissende visie op de parochiële problemen zorgden.

*Een probleem dat op verchillende vergaderingen werd behandeld, maar waarvoor voorlopig geen bevredigende oplossing kon gevonden worden, was wel het probleem rond " Pastorale **JEUGDWERKING** ".*

Op de bijeenkomst van 12 mei 1975 werd zelfs voorgesteld een speciale werkgroep hiervoor samen te stellen. Hiervoor moesten dan enkele volwassenen gevonden worden om iets aan die jeugdwerking te doen.

Er zou samenwerking tussen de vier centrum-parochies moeten gevormd worden. Na enige tijd moest men vaststellen dat het bij een voorstel was gebleven.

*Wat intussen wel met succes van start ging was de werkgroep "**ZIEKENZORG**", dit in samenwerking met St.-Amands. De werking omvat een brede waaier van aktiviteiten:*

- *ziekenbezoek en ontmoeting,*
- *ziekendagen,*
- *vakantieweken,*
- *bedevaarten naar Scherpenheuvel, Banneux en Lourdes,*
- *bezigheidstherapie en hobbyclub.*

In 1977 moeten wij evenwel de draad van de geschiedenis van onze parochie weer opnemen.
Nadat E.H. Jef Verlooy gedurende bijna 12 jaar zijn talenten en werkkracht ten dienste had gesteld van de Elsumse mensen moest de ganse gemeenschap op 30 april 1977 afscheid nemen van haar geliefde herder. Er wachtte hem een andere opdracht als Pastoor-Deken van Beerse.
In zijn plaats kwam op 19 juni E.H. Fons Houtmeyers, onderpastoor te Deurne-St.-Rumoldus.
Om de tussenperiode op te vullen verzocht de bisschop de op rust gestelde pastoor van Winkelomheide J. Van De Ven, als pastoor van Elsum dienst te doen. Hij heeft deze opdracht helaas niet kunnen uitvoeren want op 18 april overleed hij plots.
Het was dan E.H. Jan Mertens, onderpastoor van St.-Amands, die Elsum overnam tot 19 juni, wanneer Fons Houtmeyers plechtig werd aangesteld tot pastoor van St.-Franciscus-Elsum.

De eerste samenkomsten van de parochieraad na de ambtswisseling zouden wij als een studie-ronde kunnen beschouwen, maar reeds vlug kwamen er nieuwe initiatieven op tafel.
Het studiepunt op elke vergadering, dat licht in de verdrukking was geraakt, werd in ere hersteld.
Reeds op de tweede vergadering, op 14 november 1977, werd de oprichting van nieuwe werkgroepen besproken. Dit waren:

- *een werkgroep LITURGIE*
- *een werkgroep CATECHESE voor volwassenen en kinderen en vooral*
- *een werkgroep voor de KINDERVIERINGEN.*

Men wilde vooral MEER LEVEN in de parochie brengen.

Om dit doel te verwezenlijken werden op de vergadering van 3 mei 1978 twee aktiviteiten gepland:

1. *Regelmatig inrichten van een Wandel en Picknicknamiddag voor groot en klein met aansluitend sport en spel.*
2. *Organiseren, ieder jaar eind augustus, van PAROCHIEFEESTEN.*

Bij dit laatste punt moet geen tekening gemaakt worden . Iedereen in Elsum weet wat hieruit gegroeid is.
We kunnen dus gerust stellen dat de " ELSUMFEESTEN " voor het eerst werden ingericht op 27 augustus 1978. Er was geopteerd voor : restaurant, volksspelen, kraampjes en een ballonwedstrijd. Alles gebeurde rond het Ontmoetingscentrum, andere accomodatie was immers niet voorhanden. Het werd een enorm succes en men dacht dat het nooit zou overtroffen worden... tot 25 en 26 augustus 1979. De tweede editie werd een werkelijke overrompeling en men begon uit te kijken naar andere mogelijkheden om al deze mensen te kunnen ontvangen.

Op de vergadering van de parochieraad van 20 september 1979 wordt de beslissing genomen om een nieuwe feestzaal te bouwen. Hoe deze zaak verder verlopen is kunt U lezen in een afzonderlijke bijdrage van dit Jubileumboek.
Ondertussen werd ook reeds een andere plechtigheid op touwgezet, namelijk, op 18 november 1979: "Viering TIEN JAAR parochie ELSUM".
Op zondagnamiddag werd een plechtige Eucharistieviering gehouden, in aanwezigheid van streekvicaris J. Smets en oud-pastoor J. Verlooy.
Samen met deze plechtige viering werd een tentoonstelling " ELSUM LEEFT " opengesteld. Elke vereniging stelde zich voor en lichtte zijn werking toe met dia-projecties, publikaties, collages en krantenknipsels. Ook toen reeds werd een brochure met de historiek van Elsum uitgegeven. De algemene indruk was dat er te Elsum een bruisende parochiegemeenschap leefde.
Nog een ander bewijs van een bloeiend parochieel leven was de inrichting van een Open Parochiedag op 14 oktober 1979 in de zaal van Zonnedauw te Larum.
Hierop werd nog eens diep nagedacht over al wat een parochie is of zou moeten zijn, en wat er in de St.-Franciscus-gemeenschap nog zou kunnen verbeterd worden. Vooral de punten: informatie (langs de PR.), jeugdbegeleiding, gebed en bezinning en verzorging van de vieringen(liturgie) komen aan bod. Enkele mensen nemen het op zich om rond deze verschillende probleempunten samen te komen. Voor de deelnemers werd het een deugddoende ervaring en zeker geen verloren dag voor de parochie.

Op de verschillende vergaderingen van de Parochieraad (5 bijeenkomsten per jaar) werd ook steeds gehandeld rond:

- Advents- en Vastenwerking
- Kerst- en Paasviering
- Aantrekken van nieuwe leden voor de verschillende werkgroepen
- Organisatie van speciale bijeenkomsten en
- Luisteren naar verschillende opmerkingen en problemen, en trachten de nodige oplossingen te vinden.

De hoofdbetrachting van pastoor Houtmeyers was steeds de mensen van Elsum **medeverantwoordelijkheid** te geven in het algemene leven van de parochie. Ook na de bouw en de inhuldiging van de nieuwe feestzaal bleef de bouwwoede te Elsum heersen. Tussen de kerk en de zaal werd een Mariakapelletje gebouwd, op plan van architekt Jo Ooms. De inwijding greep natuurlijk in de mei-maand plaats namelijk op 2 mei 1982.

Tijdens de bijeenkomsten van de parochieraad werd zoveel mogelijk aandacht gewijd aan de noden die in de parochie leefden, zowel op geestelijk als op praktisch gebied. Fons Houtmeyers hechtte ook veel belang aan het studiepunt, dat op elke vergadering op het programma stond. Het betrof een uitdiepen van evangelische teksten, zoveel mogelijk vertaald naar de moderne tijd toe.

De tijd stond intussen niet stil en op 29 september 1984 werd 15-jaar parochie St.-Franciscus - Elsum gevierd. Dit gebeurde op een eerder bescheiden manier met een Eucharistieviering te 18 uur, waarna een korte receptie in de feestzaal.

Ook het Onthaal van nieuwe bewoners van de parochie werd aangepakt met het samenstellen van een nieuwe brochure, enkel van onze parochie, en met de uitbouw van de werkgroep die zich hiermede speciaal bezighield.

De leden van de Parochieraad nemen ook elk jaar de organisatie van bepaalde aktiviteiten op zich.

1. Inrichten van de "Sobere Maaltijd" tijdens de Vasten-tijd.
   Het menu is steeds onveranderd gebleven (spiegeleieren met rijst), en ieder jaar komen een goede honderd parochianen op die manier hun steentje bijdragen ten voordele van Broederlijk Delen.

2. Inrichten van het " Feest van de Medewerkers ", op een van de eerste week-ends van het jaar. Dit geldt zowat als een Nieuwjaars-receptie, waarop iedereen de kans krijgt wensen uit te wisselen en gezellig samen te zitten aan een klein feestmaal.

Door de jaren wordt door het Bisdom ook meer aangedrongen om de band tussen mensen van eenzelfde buurt of wijk te trachten aan te halen. Buurtwerking komt meer en meer in de belangstelling. Niet alleen bij bepaalde gelegenheden moeten wij elkaar ontmoeten, wij moeten meer SAMEN-LEVEN met elkaar. Op 16 oktober 1989 wordt hieraan dan ook een speciale Open-Parochienamiddag gewijd onder het motto : " Mijn Vriend, Mijn Buur ". Bij deze gelegenheid wordt er nogmaals op aangedrongen het ONTHAAL in de parochie goed te verzorgen.

Op 27 december 1987 heeft Pastoor Houtmeyers ons verlaten om terug te keren naar Deurne bij Antwerpen. Na enkele weken van twijfel over zijn opvolging kwam dan toch het goede nieuws dat de nieuwe pastoor uit Herentals zou komen. Het werd Stan Onsea, die zijn aktieve loopbaan zou afsluiten te Elsum.

Op 25 oktober 1992 had een andere heuglijke viering plaats in ons Ontmoetingscentrum: onze medeparochiaan Fernand Reyns werd er gewijd tot Diaken.
Over deze twee gebeurtenissen kunt U in dit Jubileumboek in een andere rubriek meer vernemen.

Uit al wat voorafgaat blijkt toch wel dat er in St.-Franciscus - Elsum een zeer intensief parochiaal leven bloeit en dat er steeds naar gestreefd wordt om zoveel mogelijk mensen bij de verschillende aktiviteiten te betrekken.
Het is nu ook niet de bedoeling om na 25 jaar op onze lauweren te gaan rusten en geen nieuwe initiatieven meer te nemen.
Pastoor Onsea, de parochieraad en de vele medewerkers blijven steeds op zoek om de mensen van Elsum gelegenheden te bieden om zich in de parochie thuis te voelen, en iedereen het gevoel te geven dat "**men erbij hoort**".

Een nieuwe periode van 25 jaar ligt voor ons en wij willen trachten, allemaal samen, er het beste van te maken, zodat Elsum een voorbeeld mag blijven van een Gemeenschap die leeft en werkt rond haar Ontmoetingscentrum en gesteund wordt door onze patroonheilige, St.-Franciscus.

PASTOORS en DIAKEN VAN DE PAROCHIE

Pastoor Jef Verlooy

Na de erkenning van de nieuwe parochie door het Ministerie op datum van 5 september 1968, kon het dan ook niet lang uitblijven: kapelaan Verlooy zal door de Bisschop van Antwerpen benoemd worden tot eerste pastoor van St.-Franciscus-parochie.
De benoeming en aanstelling van een nieuwe pastoor hebben voor de werking en de bloei van het Parochieleven toch een zeer grote betekenis, zeker als het een eerste pastoor betreft van een in opbouw parochie.
Deze priester wacht doorgaans een zeer moeilijke opdracht.

E.H. Jef Verlooy werd geboren in Wuustwezel op 30 januari 1932.
Hij deed zijn middelbare studies in het Klein-Seminarie van Hoogstraten en werd priester gewijd te Mechelen op 1 september 1957.
De eerste jaren van zijn priesterschap was hij onderpastoor in Zandvliet St.-Gertrudis. Hij moet daar opvallend goed gepresteerd hebben want op hem viel het oog van onze Diocesane verantwoordelijken om de zware taak van Parochiestichter te vervullen in de wijk Elsum. Het zou dan de 12de parochie van Geel worden. Jef Verlooy aanvaardde die opdracht in september 1965.
Op zondag 19 januari 1966 werd hij officieel aangesteld als pastor. Deken Smets van Geel samen met de parochiepriesters van Geel-Centrum gingen voor in de Eucharistieviering. Ook de 91-jarige vader van de nieuwe pastoor kon, samen met vele familieleden en vrienden, en honderden Elsumnaren de plechtigheid bijwonen. Het voltallige schepencollege was eveneens in de kerk aanwezig.

In zijn homilie drukte de nieuwe pastoor de hoop uit dat deze aanstelling zou mogen bijdragen tot de verdere verwezenlijking van Christus'gebod dat mensen mekaar moeten beminnen onder duizenden vormen.
Burgemeester Van Rompaey betuigde zijn erkentelijkheid voor de nieuwe pastoor, die reeds tien jaar lang als een ware bouwheer werkte aan de uitbouw van Elsum.
Jacques Colson, voorzitter van de Parochieraad, sprak de hoop uit dat de samenwerking met de nieuwe pastoor even goed zou mogen zijn als met zijn voorganger, pastoor Verlooy. Deze laatste beklemtoont dat de aanvaarding door de Elsumnaren voor hem zijn grootste geluk uitmaakte. Hij hoopt tevens dat hij nog vele jaren in dezelfde hartelijke geest met allen zou mogen samenwerken. De belofte van Burgemeester Van Rompaey om te zorgen voor een nieuwe pastorie en de overhandiging van een mooie bandopnemer namens de parochie besloten deze indrukwekkende viering.

Over zijn werk als stichter van de Parochie en bouwer van de nieuwe kerk hebt U reeds uitvoerig kunnen lezen op de vorige bladzijden van dit jubileumboek.

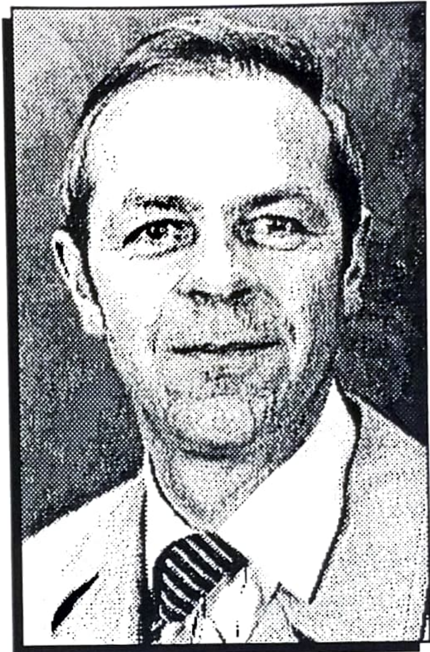
***Mooie liedjes duren niet lang**, zegt het spreekwoord: wat énigszins in de lijn van de verwachtingen lag.... begin 1977 werd pastoor Verlooy door de Bisschop van Antwerpen benoemd tot pastoor van de parochie St.-Lambertus te Beerse en tevens Deken van het dekanaat Turnhout-West. Dat was voor de jonge parochie van Elsum een harde noot om kraken. Zaterdag 7 mei nam pastoor Verlooy afscheid van zijn geliefde parochianen.*
Andermaal was de kerk overvol met honderden Elsumnaren, kerk- en stadsbestuur.
Het koor, onder leiding van Frans Sels, verzorgde de liturgische gezangen.
Pastoor Verlooy benadrukte hoe zwaar voor hem het afscheid was na 12 schone jaren in Elsum, maar hij kan, als troost, met vreugde de benoeming melden van zijn opvolger, Alfons Houtmeyers, die er zeker zou voor zorgen, als zoon van een boomkweker, dat de jonge parochieboom tot volle wasdom zou uitgroeien. De laatste oproep van de afscheidnemende "goede herder" luidde: "Houdt goed in ere: God, het Evangelie, de Kerk, de Priester, de Patroonheilige en Elkaar!" Dit alles werd gesymboliseerd door aangedragen bouwstenen.
Burgemeester Van Rompaey benadrukte na de liturgische plechtigheid dat deze pastoor zich ongemeten had ingezet om alle mensen bij elkaar te brengen; en dat naast de pijn om zijn heengaan zich iedereen toch gelukkig voelde dat pastoor Verlooy geroepen werd om opnieuw een vruchtbaar hoofdstuk aan te vatten in de toch wel belangrijke parochie van St.-Lambertus Beerse en in het dekanaat Turnhout-West.

Jacques Colson, als woordvoerder van de parochie, dankt om het werk, begrip, het meeleven en om het schone priesterbeeld dat de persoon van Mr. Verlooy in Elsum naliet.
Een werk van kunstenaar Felix Schuyten werd aangeboden als afscheidsgeschenk en Maria van de pastoor werd ook zeer gemeend bedankt voor haar inzet in de parochie, in verenigingen, het koor, en als kosteres.
Tot slot beloofde pastoor Verlooy: "Die fijne tijd in Elsum zal mij altijd bijblijven."

Enkele dagen later blokletterden de dagbladen: "Jef Verlooy warm onthaald als pastoor en deken in Beerse". De aanstelling geschiedde door Vicaris-generaal R.Raes. Jos Leysen, voorzitter van de kerkfabriek van Elsum, benadrukte bij de receptie dat het "een stommiteit was geweest voor pastoor Verlooy om zo hard te werken in Elsum", terwijl de nieuwe deken beloofde ook nu "verder te werken in de geest van St.-Franciscus zonder gehechtheid aan het aardse".
Daarmee werd het hoofdstuk van de eerste pastoor van Elsum definitief afgesloten.

Pastoor Alfons Houtmeyers

Zondag 19 juni 1977 begon voor de parochie St.-Franciscus-Elsum een nieuw hoofdstuk met de aanstelling van de nieuwe pastoor.

Alfons Houtmeyers werd geboren in Eindhout op 30 juni 1939 in een kroostrijk gezin. Hij deed zijn humaniora in het St.-Aloysiuscollege te Geel, en was daardoor reeds heel vertrouwd met Geel en met vele mensen uit onze omgeving.
Hij werd priester gewijd op 27 juni 1964 en kort daarop onderpastoor in de St.-Rumoldus-parochie te Deurne.
Elsum heeft de nieuwe pastoor op "daverende wijze" begroet. De kerk zat afgeladen vol met mensen uit Geel, maar ook was een sterke delegatie uit Deurne in de viering aanwezig. Deken Smets leidde de plechtigheid in en benadrukte dat de pastoor als plaatselijke vertegenwoordiger van de Bisschop de opdracht heeft om te werken aan een geloofs- en liefdesgemeenschap ter plaatse.

Na de aanstelling ging de nieuwe pastoor voor in de Eucharistieviering, waarbij ook priesters uit Geel en Deurne concelebreerden.
In zijn homilie benadrukte de nieuwe pastoor dat Jezus, naast zijn apostelen, ook 72 andere leerlingen uitzond om samen te arbeiden in de oogst van de Heer. Dat moet echter geschieden, zo zei hij, in echte en hechte vriendschap voor elkaar.
Bij de offerandestoet werden ook enkele jonge bomen aangebracht, die als aandenken geplaatst worden vóór het Ontmoetingscentrum...als symbool van de aan God gevraagde groeikracht voor Elsum. Deze pakkende en zinvolle viering werd besloten met de lofzang: "U Heer zij lof gebracht" door koor (met versterkt koperensemble) en door alle aanwezigen meegezongen.
Tijdens de academische zitting werd het woord gevoerd door Johan Tourné uit Deurne, de Burgemeester van Geel, de voorzitter van de Parochieraad Jacques Colson, en ten slotte door de nieuwe pastoor, die allen zeer hartelijk dankte.

Na zijn aanstelling ging de nieuwe pastoor onverdroten aan de slag en wist hij op korte tijd vertrouwde en enthousiaste medewerkers te vinden.
Iedereen herinnert zich nog zeker de nieuwe pastoor, " De Fons", die per fiets door de straten van Elsum reed, de nodige kontakten legde, nieuwe mensen aansprak, iedereen trachtte aan het werk te zetten om zijn parochie nog meer tot een hechte gemeenschap van mensen om te vormen, die allen samenwerkten om de parochie van St.-Franciscus tot een voorbeeld voor de omgeving uit te bouwen.

Pastoor Jef Verlooy had de parochie gesticht, voor de nodige onderbouw en infrastruktuur gezorgd, de mensen van Elsum doen geloven in een parochiegemeenchap rond hun Ontmoetingscentrum en St.-Franciscus, hun patroonheilige. Het goede zaad was door hem gezaaid.
Fons Houtmeyers zette zich onverdroten in om het prachtige werk van zijn voorganger verder te zetten en om de oogst zo rijk mogelijk te maken.

Hetgeen voor velen haast ondenkbaar werd geacht, is dan toch moeten gebeuren: ***ook Fons-Pastoor verlaat Elsum.***
Tijdens de Allerzielenviering van 1987 deed hij zelf deze pijnlijke mededeling. Hij kreeg immers een nieuwe opdracht: de grote parochie St.-Rochus van Deurne-Zuid. Hij zou echter nog te midden van zijn vele Elsumse vrienden blijven tot eind van het jaar.

Afscheid nemen is dikwijls een pijnlijke zaak: dat bleek zeker ook op die laatste zondag van het jaar, waarop de parochiegemeenschap erg talrijk deelnam aan de afscheidsviering van pastoor Fons Houtmeyers. Voor hem zelf was dat wellicht een bewijs dat hij het heel goed gedaan had in Elsum. De bouw van de prachtige feestzaal, de grondige renovatie van de plaatselijke wijkschool, de aankoop van grond voor een jeugdcentrum, de uitbouw van de kindervieringen en het verenigingsleven waren zovele realisaties uit zijn priesterwerk in Elsum.

Tijdens de afscheidsviering, waarop ook oud-pastoor Jef Verlooy aanwezig was, wees de Geelse Deken R.Aegten erop dat men de jongste maanden erg hard om werkkracht uit de Barmhartige Stede geroepen had.
*De viering kreeg een bijzonder toepasselijk thema: "****Als mensen gaan, waar Gij ze zendt****".*

Hoe erg men in Elsum het werk van Pastoor Houtmeyers apprecieerde, bleek duidelijk uit het afscheidsgeschenk, dat men voor hem had ingezameld. Naast bloemen en een glasraam van St.-Franciscus, ook een cheque van 100.000 fr.
Wie echter Houtmeyers kent, zal wellicht niet verwonderd geweest zijn te horen dat hij dit bedrag wegschonk aan twee missiewerkers.

Tijdens de afscheidsviering bewees hij tevens nogmaals zijn beminnelijkheid met erop te wijzen dat het niet zozeer de priester is, maar de inwoners zelf, die een parochie maken tot wat ze is.
Aan Elsum zal hij steeds de beste herinneringen bewaren en ... de Elsumnaren ook zeer duidelijk aan hem.

Bij vele bezorgde parochianen leefde toen de prangende vraag: "Er zal toch nog wel een nieuwe pastoor naar Elsum gestuurd worden om Fons'werk voort te zetten ?" Deken Aegten zou later een tipje van de sluier lichten: "alhoewel het nog niet vast staat, komt er wellicht toch nog een nieuwe pastoor". Of dat ook een ter plaatse wonend pastoor zou worden, kon hij nog niet bevestigen..

Pastoor Stan Onsea

Die nieuwe pastoor is er dan toch nog vlugger gekomen dan verwacht: het wordt Stan Onsea, tot dan nog pastoor-deken van Herentals. Hij is 68 jaar oud, maar blijkbaar nog vitaal en actief genoeg om deze opdracht in Elsum te aanvaarden. Een beetje gas terugnemen zal hem zeker geen kwaad doen. In Herentals was er immers niet alleen zijn werk als Deken voor de 13 parochies van het dekanaat, maar ook de zorg voor een parochie van meer dan 9.000 inwoners, zonder de vaste aanwezigheid van een onderpastoor of medepastoor. In Elsum zijn er een 3.000 inwoners en hopelijk zullen zowel de nieuwe pastoor als de Elsumnaren aan mekaar nog veel plezier mogen beleven.

Pastoor Stan Onsea werd geboren te Oelegem op 01.01.1920 als vierde telg uit een kroostrijk aannemersgezin.
Hij werd priester gewijd op 25.07.1943 en achtereenvolgens leraar in St.-Gummaruscollege te Lier, godsdienstleraar in de T.S.M. te Mechelen, onderpastoor te Berlaar St.-Pieter, pastoor te Dessel St.-Niklaas en tot slot pastoor-deken in Herentals St.-Waldetrudis, van 1973 tot begin 1988.

Op die zomerse dag in volle wintertijd, 7 februari 1988, geschiedde de aanstelling van Pastoor Onsea door Deken R. Aegten. Zoals steeds bij zulke gebeurtenissen was er een massa volk op de been, zowel uit Herentals als van Elsum. Ook vele priesters, bekenden van de nieuwe pastoor, een grote schare familieleden en vele vrienden uit zijn vorige verblijfplaatsen waren ter plekke. De Harmonie van de Deken, zoals de Koninklijke Harmonie St.-Cecilia uit Herentals aldaar genoemd wordt, was er met een delegatie aanwezig om de nieuwe pastoor moed in te blazen.
Zoals gebruikelijk in Elsum werd de Eucharistieviering zeer fijn verzorgd, met aangepaste teksten, zeer geslaagde samenzang door het volk, en daarin voorgezongen door het plaatselijk St.-Franciscuskoor.

Deken R. Aegten leidde de aanstellingsplechtigheid. Als getuigen traden op pastoor Jules Peeters uit de naburige St.-Amandsparochie en E.H. Vic Nijs, diocesaan proost van de Boerenjeugd en trouwe helper in de parochie van St.-Waldetrudis-Herentals. Naast het klassieke verloop van deze plechtigheid, onthouden we vooral een woord van de nieuwe pastoor: hij benadrukte dat blijkbaar in hem zulke hoge verwachtingen worden gesteld, die - gezien ook zijn ouderdom - haast onmogelijk lijken. Wellicht kon hij op dat ogenblik nog niet vermoeden welke uitzonderlijke inzet zovele leken in de parochie Elsum dag aan dag betonen.

In de plaatselijke feestzaal werd dan de klassieke receptie gehouden met toespraken van Frans Heylen als vertegenwoordiger van Herentals, door Jos Leysen als voorzitter van de kerkfabriek van Elsum, en dokter Fourneau, die de stem van het volk vertolkte. Deze laatste vroeg heel uitdrukkelijk dat de nieuwe Voorganger in de parochie de mensen van Elsum vooral zou leren bidden. Na Mr. Verlooy, als stichter van de parochie en kerkbouwer, en Fons Houtmeyers als bezieler van de Kindervieringen en bouwer van de feestzaal, wordt het tijd, volgens spreker, om de parochianen te helpen bij het gebed. Ook burgemeester Maria Dams verwelkomt zeer hartelijk de nieuwe Geelse Pastoor en zijn huishoudster Anna.

Hoewel Pastoor Stan Onsea voorzeker reeds voor vele hete vuren moet gestaan hebben in zijn jarenlang apostolaatswerk (als leraar te Lier en te Mechelen, en later als parochiepriester te Berlaar, Dessel en Herentals), toch leek hij een beetje van stuk door al die woorden-overvloed. Hij beloofde niet veel: alleen, zoals hij het overal gepoogd had, zijn uiterste best te doen om aan de verzuchtingen van de Elsumse mensen zo goed mogelijk tegemoet te komen, en een passende opvolger te zijn voor zijn illustere voorgangers. De komende jaren zouden dit moeten uitmaken.
Op een broederlijke en zusterlijke samenwerking met zowel burgerlijke en geestelijke overheid, en vooral met de plaatselijke organisaties en verantwoordelijken, werd het glas geheven..
De parochie Elsum kan opnieuw hopen !

Gouden Priesterjubileum

Op zondag 25 juli 1993 mocht ***pastoor Stan Onsea*** *zijn gouden priesterjubileum vieren.*
De Eikenstraat en de weg naar de kerk waren feestelijk versierd. De jubilaris en zijn huishoudster Anna werden in een prachtige koets naar de kerk gevoerd, begeleid met de feestklanken van de Kon.Harmonie St.-Cecilia uit Herentals en omringd door familie en buren.

De kerk was overvol met zeer vele meevierende parochianen en sympathisanten uit andere parochies, maar ook mensen uit Oelegem, Berlaar, Dessel en Herentals waren aanwezig.
Aan het altaar werd de jubilaris bijgestaan door de Heer Deken R.Aegten en een zevental Concelebranten. Het plaatselijk St.-Franciscuskoor had voor deze gelegenheid en voor de eerste maal in zijn bestaan een zeer mooie tweestemmige Latijnse mis ingestudeerd en die werd schitterend uitgevoerd onder leiding van Theo Dams.

Hoogtepunt van de viering was voorzeker de overhandiging van de nieuwe Paaskandelaar, het énige geschenk dat de jubilaris had gevraagd.

Na de kerkelijke plechtigheid volgde een uitgebreide receptie in open lucht, waarop alle aanwezigen werden uitgenodigd. Het woord werd er gevoerd door Jacques Colson namens de Parochie, Deken R.Aegten namens de geestelijkheid, Gust Janssens als woordvoerder van de geburen, Luc Van Kerckhoven namens het Stadsbestuur en natuurlijk ook door de Jubilaris, die allen zeer oprecht dankte voor die onverdiende hulde. Diaken Fernand Reyns, die tevens gezorgd had voor de liturgische teksten, had de eer de verschillende woordvoerders voor te stellen.
Het was werkelijk een hoogfeest voor de Parochie Elsum en zeker ook een dag die geen van de aanwezigen nog ooit zal vergeten.

Diaken Fernand Reyns

Eén van de personen, die de laatste jaren het beleid van de parochie mee bepaald heeft en praktisch achter alle parochiale initiatieven stond met al zijn energie en zijn rijke gaven, is voorzeker Fernand Reyns.
Geboren Gelenaar (02.02.1931), haast onder de toren van St.-Amands, is hij zich, bij het einde van zijn loopbaan bij het leger, hier in de parochie komen vestigen op de wijk Drijhoek. Reeds tijdens zijn dienstjaren had hij zich steeds geëngageerd voor de bedevaarten van de militairen naar Lourdes, maar tevens voor alle initiatieven ten bate van het "goede doel".
*Na reeds een opleiding gevolgd te hebben van pastoraal werker in het Diocesaan Seminarie te Mechelen, is hij, op aanraden van de toenmalige pastoor Fons Houtmeyers, de voorbereiding begonnen op het **permanent Diaconaat** te Schilde. Zijn echtgenote Irène Van Ostaden en zijn enige dochter Charlotte, toen reeds kloosterzuster in Oostnieuwkerke, hebben hem daarin ten volle aangemoedigd en gesteund.*

*Op zondag 25 oktober 1992, na de vijfjarige opleiding te Schilde met veel vrucht te hebben gevolgd, is Bisschop Paul Van den Berghe hem hier komen wijden in onze St.-Franciscuskerk. Samen met de Bisschop assisteerden hierbij E.H.Louis De Belder, diocesaan verantwoordelijke, Deken R.Aegten, en de gewezen en huidige pastoor van Elsum, Fons Houtmeyers en Stan Onsea. Permanent diaken, Paul Sas, diocesaan verantwoordelijke voor de opleiding, heeft deze viering werkelijk voorbeeldig geleid. Het gemengd parochiekoor St.-Franciscus, met dirigent Theo Dams en organist E.H.Jef Verhaegen, heeft de viering werkelijk heel mooi opgeluisterd, waarbij ook de samenzang met het volk heel goed tot zijn recht kwam. Een massa vrienden, medeparochianen en heel de familie, waren in de kerk aanwezig. De wijding geschiedde door Bisschop Van den Berghe. **Fernand werd de eerste permanent diaken van het dekanaat Geel.***
Heel de plechtigheid staat beschreven in het tekstboekje dat aan alle aanwezigen werd overhandigd en ook bewaard wordt in het archief van de parochie.
Een sober avondmaal, waarbij meer dan honderd genodigden aanwezig waren, besloot deze onvergetelijke gebeurtenis.

Diaken Fernand Reyns werd, zoals verwacht, benoemd als medeverantwoordelijke voor de uitbouw van de pastoraal in onze St.-Franciscusparochie van Geel-Elsum.

Ook dekanaal, en zelfs arrondissementeel, blijft Fernand Reyns zich ten dienste stellen van de gelovige gemeenschap. Tot op heden is hij voorzitter en pastoraal verantwoordelijke van de K.B.G., monitor bij de Vormselcatechese en pastoraal animator van de plaatselijke K.A.V., en dat alles hopelijk nog vele jaren !!

HULPPRIESTERS IN DE PAROCHIE

Karel Van den Bergh

Uit hoofde van zijn inzet om de verering van de H.Dimpna nieuw leven in te blazen, begon rustend priester Karel Van den Bergh rond het jaar 1961 regelmatig een H.Mis op te dragen in de oude kapel van de H.Dimpna in Elsum.
Hij bleef zulks doen tot bij de komst van E.H.Verlooy, die als derde onderpastoor van St.-Amands, bijzonder voor de wijk Elsum werd benoemd. Priester Karel Van den Bergh, die voordien directeur was geweest van de Zusters Annunciaden van Huldenberg, was een geboren Gelenaar (18.01.1901): hij was een zeer verstandig man, specialist in het verzamelen van doodsprentjes (ongeveer 200.000 ex.), maar was zwak van gezondheid. Hij verbleef bij zijn beide zusters in het ouderlijk huis in de Collegestraat. Hij overleed op 25.02.1980.

Karel Vandeven

Een trouwe en intieme vriend van Karel Van den Bergh en diens trouwe medewerker bij het cultureel leven in Geel, was E.H.Karel Vandeven, eveneens uit Geel afkomstig en er geboren op 04.08.1907. Hij werd priester gewijd te Mechelen op 23.05.1931 en na pastoraal werk gedaan te hebben in Herne, Bertem en Mortsel, werd hij pastoor te Winkelomheide op 17.07.1949. Hij herbouwde er de kerk, die totaal verwoest werd bij de bevrijding van Geel in 1944. Ook de meisjesscholen werden dank zij zijn inzet gebouwd.
In samenspraak met zijn broer Jozef, eveneens priester, bouwde hij een huis in de Asterstraat, om er samen op rust te gaan. Jozef stierf vooraleer het huis voltooid was. Karel trok er in op 04.08.1971. Hij deed praktisch vaste dienst in Elsum, maar ging ook zeer bereidwillig mee helpen in naburige parochies. Hij was nog zeer bedrijving, ondanks een zware dijbeenbreuk, die hem blijvend letsel bezorgde: hij was o.m. lid van het Geels Geschiedkundig Genootschap, medewerker aan de hernieuwing van de St.-Dimpnaverering, secretaris van het St.-Dimpna- en Gasthuismuseum, bezig met het katalogeren van de bidprentjes van zijn vriend Karel Van den Berg, werkzaam lid van het St.-Dimpnakomitee. Hij stierf plots achter zijn schrijfmachine op 18.04.1977. De begrafenisdienst gebeurde in de nieuwe kerk van Elsum en bij testament schonk hij zijn woonst aan de parochie van Elsum, vooral ten behoeve van rustende priesters.

Na het overlijden van E.H. Karel Vandeven betrok pastoor Alfons Houtmeyers ongeveer één jaar het huis in de Asterstraat, tot hij zich kon vestigen in de huidige pastorie aan de Eikenstraat, die door het Stadbestuur werd gehuurd en ter beschikking van de pastoor van Elsum werd gesteld.

Alfons Vandeweyer

In diezelfde periode verbleef ook wijlen priester Alfons Vandeweyer hier op de parochie. Geboren te Geel op 14.04.1896 en priester gewijd te Mechelen op 04.01.1921, was hij vele jaren leraar in het Klein Seminarie van Hoogstraten, vooraleer pastoor te worden in Poederlee; vanaf 05.03.1944 tot 20.01.1968. Hij kwam op rust bij zijn familie op de Larumseweg 37, bij zijn twee zusters. Zijn broer priester Gerebernus was toen reeds overleden, als pastoor van Hallaar, in 1961. Een andere broer betrok de molen van Elsum, die nog bedrijvig bleef tot 1972. Priester Alfons Vandeweyer hielp ook zeer geregeld in de parochie tot op 28.09.1977, toen hij overleed in het Geelse Ziekenhuis.

Bert Van Gorp

Hij betrok het huis in de Asterstraat. Jarenlang was hij pastoor geweest in St.-Dimpnaparochie (van 1962 tot 1976). Hij was toen nog een zeer valied man, (geboren in Arendonk op 12 september 1916) en deed praktisch dienst in Elsum als onderpastoor, koster. Hij was tevens de schatbewaarder van de opgerichte Kristelijke Bond voor Gepensioneerden. Begin 1988 begon hij te sukkelen met zijn gezondheid, en diende opgenomen te worden in het Rusthuis St.-Barbara te Herselt, waar hij nog enkele jaren verbleef, maar nooit meer echt goed werd. Hij overleed er op 2 februari 1992.

Jules Peeters

De nieuwe bewoner van het huis in de Asterstraat en tevens vaste helper in de parochie werd E.H. Jules Peeters. Geboren te Noorderwijk op 28.10.1917, priester gewijd te Mechelen op 26.07.1942, werd hij na studies aan de Katholieke Universiteit van Leuven achtereenvolgens leraar aan de Normaalschool te Mechelen, Directeur van het St.-Jozefscollege te Herentals en uiteindelijk op 28.01.1973 pastoor van St.-Amandsparochie hier te Geel tot 31.05.1989.
Zijn huishoudster Stans zorgt ervoor dat hij niets te kort heeft. Alle dagen is hij in de kerk aanwezig om mee te celebreren, te helpen bij uitvaartdiensten of voor te gaan in de Eucharistieviering. De Hoogmis van zondag te 11 uur is zijn vaste

dienst. Hij leeft nog zeer aktief mee met de parochie, is er lid van K.B.G., maar helpt er nog zeer gewillig als erop hem beroep wordt gedaan in andere parochies. Op 26 juli 1992 vierde hij zijn gouden priesterjubileum in aanwezigheid van zijn talrijke familieleden, zijn geburen uit de Asterstraat, en vele kennissen en vrienden.

Jef Verhaegen

Een uitzonderlijk trouwe, bekwame en goede medewerker in de parochie Elsum is ook E.H. Jef Verhaegen. Geboren Limburger (Tessenderlo 1925) werd hij priester gewijd te Mechelen op 22.07.1951, en verbleef daarna onafgebroken als leraar in het St.-Aloysiuscollege te Geel tot hij op pensioen ging in 1987 en ging wonen op de Eikenvelden. Hij is een uitzonderlijk begaafd musicus. Hij begeleidt het Mutokoor, maar eveneens ons plaatselijk St.-Franciscuskoor. Hij helpt waar of wie hem ook maar vraagt (o.m. als verantwoordelijke van de Kapel op Veedijk in Meerhout-Zittaart, iedere zaterdagavond), maar hij komt ook viermaal per week Eucharistie vieren in Elsum en houdt er nu en dan ook de homilie. Hij is een onmisbare kracht geworden in onze parochie.

PRIESTERWIJDINGEN

Peter Gijs

*Zoals in het jonge bisdom Antwerpen gebruikelijk, wordt aan de kandidaat-priesters gevraagd om voor hun wijding twee jaren pastorale stage te doen in een of andere parochie. In 1977 kwam Peter Gijs aldus in Elsum terecht.
Hij was afkomstig uit Mol (geb. 11.09.1951), woonde in bij pastoor Houtmeyers in de Eikenstraat en werkte twee jaren mee hier op onze parochie. Na zijn priesterwijding te Mol-Achterbos, waarbij Elsum sterk vertegenwoordigd was, droeg hij op 26 april 1979 hier in de parochie een Eremis op.
Op dit ogenblik is hij als zgn. Fidei-Donumpriester (vanuit ons Bisdom gezonden naar de Missie) werkzaam in Venezuela (Chaguaramas). Tijdens zijn verloftijd in België bij zijn ouders te Mol heeft hij nog geregeld kontakt met heel wat mensen in Elsum.*

Jan Verheyden

*Vanaf 1985 tot 1987 deed ook Jan Verheyden hier zijn pastorale stage.
Hij werd geboren te Reet op 10.02.1959, hij was een hele tijd werkzaam als bediende om mee de kost te verdienen voor het kroostrijk gezin waaruit hij gegroeid was.
Hij begon op latere leeftijd zijn voorbereiding op het priesterschap. Priester gewijd in Terhagen op 21.06.1987, droeg hij ook hier een Plechtige Eremis op (06.11.1987), waarna hij medepastoor werd benoemd op de parochie van St.-Jozef Holven (Geel) en tevens pastor in het M.-P.-I. te Oosterlo. Op deze plaatsen is hij nog steeds zeer aktief.*

Benno Haeseldonckx

*De meeste aandacht en buitengewoon talrijk meevieren genoot voorzeker de Plechtige Eremis van Benno Haeseldonckx op zondag 31 augustus 1986.
Gazet van Antwerpen blokletterde toen : "**Geels Norbertijn brak het brood voor eigen parochiegemeenschap**".*

*Voor de eerste maal in de nog jonge geschiedenis van de St.-Franciscusparochie droeg een inwoner van Elsum er zijn Eremis op.
Tijdens zijn studies aan het College van Geel, had Benno zich reeds verdienstelijk gemaakt in de parochie langs de Chiro, de jongerenkerk en als misdienaar.*

Ingetreden in de abdijgemeenschap van Tongerlo werd hij aldaar tot priester gewijd door Mgr. J.Lescrauwaet.
Zijn Eremis in Elsum werd een onvergetelijke gebeurtenis: het ouderlijk huis in de Meidoornstraat, alsmede de weg naar de kerk waren feestelijk versierd. In stoet trok men naar de kerk: ruiters voorop, gevolgd door de Harmonie van Larum, schoolkinderen met vlaggetjes, jeugd met versierde fietsen, diverse afvaardigingen van de parochiale verenigingen, stadsbestuur, buren en familieleden.
Benno werd omringd door priesters en confraters van de abdij, terwijl ouders en grootouders in open koets de rij sloten.

De voorziene zeshonderd plaatsen konden niet volstaan om iedereen een zitje te geven.
De jonge Norbertijn werd aan het altaar bijgestaan door Prelaat Boel, deken Aegten, oud-pastoor Verlooy en pastoors Houtmeyers en Van Gorp, en confraters van de abdij. Eén van hen, Pater Lucas Lissnijders, hield de homilie.
Na de ontroerende eredienst richtte Benno een woord van dank aan de hele aanwezige gemeenschap, maar vooral aan zijn ouders.

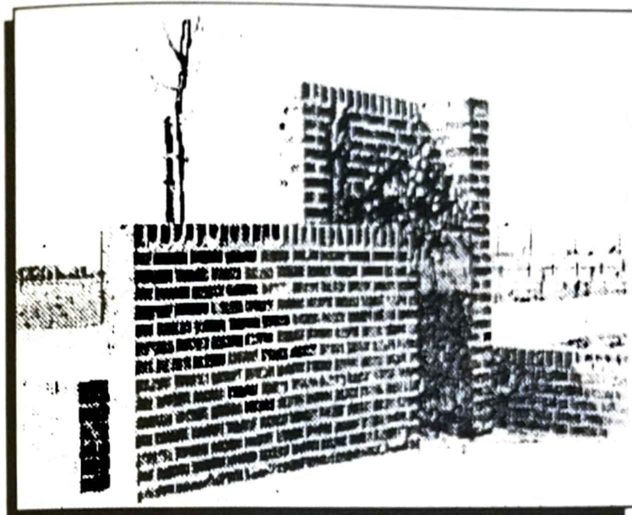
Tijdens de receptie sprak zijn oom, Jos Leysen, voorzitter van de Kerkfabriek, zijn neef toe in naam van de parochiegemeenschap en werd een elektronische schrijfmachine als geschenk aangeboden. Mevr. Verrijt-Van den Eynde Emilienne verwoordde de gevoelens van de geburen: hun geschenk, een kazuivel, ontlokte bij de jonge kloosterling de zeer toepasselijke woorden: "Dit geschenk is voor mij eens te meer het bewijs dat ook U mij uitzendt".
Burgemeester Maria Dams besloot de reeks toespraken, met de vergelijking tussen het priesterschap en het burgemeesterschap. Vele vrienden en kennissen boden Benno hun gelukwensen en geschenken aan. Zo bedankte de chiro met een fiets.
In het Guldenboek van de parochie vinden wij van deze dag zeer sprekende foto's.

VIERING TIEN JAAR PAROCHIE ELSUM

Dat gebeurde op zondag 18 november 1979. Zaterdagavond werd na een stijlvolle en ontroerende misviering met "de derde leeftijd" als hoofdthema, de tentoonstelling opengesteld "Elsum leeft".
Honderden mensen zijn zaterdag en zondag blijven plakken bij de verschillende standen die door groepen en organisaties waren uitgewerkt.
In de weekkapel hadden de gepensioneerden hun kunstige handwerkjes tentoongesteld. Marialegioen en Ziekenzorg, nog samen één met de St.-Amandsparochie, evoceerden in woord en beeld hun werking. Een heuse balans toonde aan dat de uitgaven van Elsum nog steeds de inkomsten overtroffen.
In de grote ontmoetingsruimte maakten K.A.V. en K.W.B. met veel zorg hun werking in publicaties kenbaar. Ook Milac liet zich niet onbetuigd en nieuwe en vroegere collages uit Kinder- en Jeugdvieringen trokken veel aandacht van "weet je nog, dat was die keer".
Ook de groep Liturgie en zangkoor lieten zich door sprekende beelden kennen. Sterk-vergrote krantenknipsels deden "de tijd van toen" herleven; hoe het van modderplassen aan de oude Kapel tot een fraai verzorgde parking aan het huidige Ontmoetingscentrum is gekomen.
De Vormselcatechese leerde dat 7 katechisten 42 jonge mensen voorbereidden op hun Vormsel. Het meeste succes hadden voorzeker de dia's over de vele activiteiten, die reeds waren geschied tijdens de voorbije tien jaren. Eén met foto's verluchte brochure met de historiek van Elsum werd aan de bezoekers aangeboden.
Hoogtepunt van deze viering was ongetwijfeld de plechtige Eucharistieviering op zondagnamiddag, waarbij streekvicaris J.Smets en oud-pastoor J.Verlooy, alsook de zogenaamde onderpastoors van Elsum, E.H. Van Gorp en E.H. Gijs assisteerden, alsook de Elsumse priesterstudent Benno Haeseldonckx.
Toespraken werden gehouden door Jos Leysen, voorzitter van de Kerkfabriek, en door Burgemeester Van Rompaey. Vele priesters uit Geel, burgerlijke en geestelijke overheden, directeurs van scholen... waren er ook bij. Ze voelden de polsslag van deze bruisende jonge parochiegemeenschap

ELSUM KRIJGT EEN MARIAKAPELLETJE BIJ

Op 2 mei 1982 werd tussen kerk en de nieuwe parochiezaal een stijlvol kapelletje gebouwd, volgens plan van architekt Jo Ooms: "Een brug tussen God en de mensen" zo werd het zeer mooi gezegd tijdens de kinderviering, die de wijding voorafging.

Tijdens de Eucharistieviering in de kerk, met als thema "Maria", werd het beeld van O.-L-. Vrouw gewijd en daarna in processie naar het nieuwe kapelletje gebracht.
Pastoor Houtmeyers zegende het moderne bouwwerkje, waarna enkele passende liederen werden gezongen. Na afloop kreeg ieder nog een foto van het nieuwe Mariakapelletje mee naar huis.

Aangezien het donkere bronzen Mariabeeldje moeilijk zichtbaar was op de donkere achtergrond, werd door de zorgen van de K.B.G.-Elsum tijdens de meimaand 1993 achter en naast het beeld een witte nis gebouwd zodat het nu van op verdere afstand zichtbaar is.
Een stevige rustbank vóór het kapelletje, door Gezins- en Welzijnszorg van Geel geschonken, geeft de vereerders mogelijkheid om even uit te rusten al biddend.

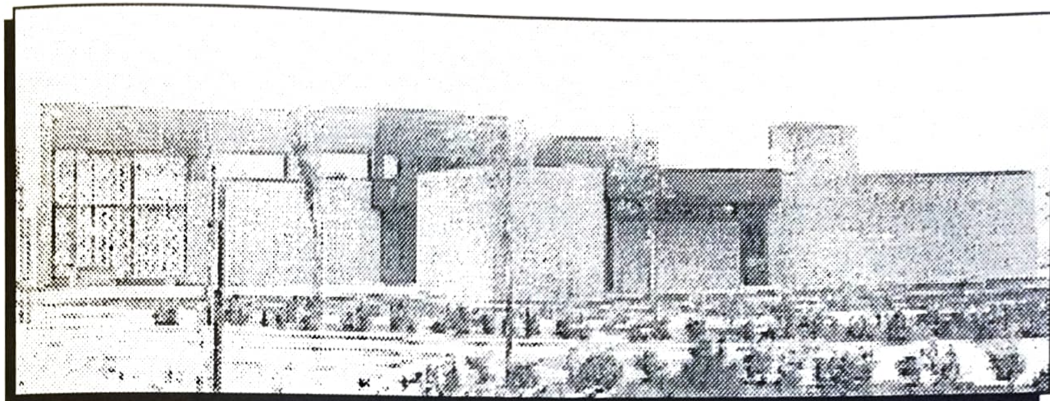
BOUW VAN DE FEESTZAAL

De Dr.Peetersstraat in Elsum: nog niet zo lang geleden een stoffige zandstraat in de zomer en een slijkstraat in de winter. Alleen enkele boerderijen, landbouwgrond, weiden als wiegende zeeën en diepe grachten.
Dan werd de straat verhard en eind de zestiger jaren verscheen daar de houten barak, ingericht als kapel. Heel gezellig, zó moet er destijds een missiepost hebben uitgezien. Maar toen al voelde iedereen: in deze gemeenschap zit ongemeen veel leven.

In 1970-71 werd een moderne kerk gebouwd... en betaald: nu kon Elsum tussen de mensen komen, wij moesten voor niemand meer onderdoen. En toch... Elsum had ***geen zaal****. 't Punt had die wel, en Holven en St.-Dimpna en ... en ...*
In het zaaltje naast de kerk kon je met moeite 100 man kwijt, als wij iets groters organiseerden moesten wij uitwijken, dat kon toch niet blijven duren.
Een nieuwe zaal bouwen ? Dé vraag op de Elsumfeesten in 1979. Dat kon toch niet, niet te doen: geen grond en vooral geen geld. Maar ook: dood kapitaal voor die enkele keren per jaar, hoe daar in godsnaam handen naar uitsteken ?
En toch ... bleef pastoor Fons Houtmeyers met enkelen verder dromen: zou het niet kunnen dat ... en als wij dit ... en als wij het nu eens zo zouden doen.
En dan is het begonnen. Naast de Kerk had het Stadsbestuur een pracht van een parking aangelegd. Daarnaast lag nog een perceel met de bedoeling er ooit een pastorie op te bouwen. Op die grond gaf het Stadsbestuur ons "recht van opstal" dit wil zeggen: niet kopen, wel symbolisch huren. Architect Jo Ooms werd onder de arm genomen om een zaal uit te tekenen: mooi, groot, modern, met eerste klasse keuken en passend bij de Kerk. Ook voor het geld kwam een oplossing: het bisdom geloofde in dit avontuur en stond ons een goede lening toe.
Bouwen zouden wij zelf doen ... met vrijwilligers. Velen hebben toen gedacht: "ben je niet wijs, dat wordt iets voor het jaar 2000". De Technische School zette zich pal achter dit "gek" idee, met logistieke steun, het in gebruik geven van werkhuizen en machines en vooral een grote ploeg leraars-specialisten van hoog niveau zouden de kerngroep vormen van heel het avontuur.

Eén van hen, Marcel Vandeweyer, werd met assistentie van Jos Verwerft, de onvoorstelbaar rustige en bekwame conducteur-coördinator met natuurlijk gezag en helder doorzicht.

Op zaterdag 23 februari 1980 werden de werken gestart met een enthousiasme en een geloof dat bergen verzet. Amper 14 maanden later op 26 april 1981 werd de zaal kant en klaar ingewijd.

Er werd alleen 's zaterdags gewerkt, alvast in het begin; later besloot een groep, vooral mensen op pensioen, om ook de woensdag te werken ... en in de afwerkingsfase zelfs meer.
Een vaste kerngroep had toegezegd, onder hen een aantal mensen van stiel. Het kwam erop aan om ervoor te zorgen dat deze groep niet zou inkrimpen, zoals men op andere parochies wel zag gebeuren: beginnen met 10, na enkele weken nog met 1 of 2 man overblijven.

Maar wat gebeurde: die werf van de feestzaal werkte blijkbaar als een magneet. Bijna wekelijks boden zich nieuwe helpers aan, sommigen op eenvoudige vraag, anderen uit zichzelf: metsers en bekisters, ijzervlechters, vloerders en voegers, elektriekers en lood- en zinkbewerkers, schrijnwerkers en schilders, ieder met zijn eigen kennis en talenten. Iedere week ook stond er een ploeg van helpers klaar: leraar, boer of boekhouder werden metserdienders; verpleger of bediende of handelsreiziger zorgden voor beton en mortel; dokter of computerman legden riolen terwijl student en pastoor sjouwden en sleurden, stellingen bouwden of opruimden. Meestal leek het een mierennest: druk, maar efficiënt.

Van bij het begin wilde pastoor Houtmeyers dat voor al die vrijwillige helpers 's middags voor warm eten zou worden gezorgd. Half de parochie begreep er niks meer van: ook dat nog ... verspilling van krachten ... het kan toch anders ook .... En toch had Fons pastoor gelijk: de koffiepauzes in voor- en namiddag, het samen warm - en lekker - eten op de middag maakten van een groep helpers een groep vrienden. Uiteraard was het een enorme klus : 40 zaterdagen na mekaar voor 20, 30 tot 40 mensen maaltijd koken, begin er maar aan.
En toch is het gelukt en hoe ?

Amper 4 maanden na de eerste spadesteek was het hoogste punt bereikt en werd op 29 juni 1980 de mei gestoken onder massale belangstelling. Nog eens 2 maanden later werden op 27 en 28 augustus 1980 voor de eerste maal de Elsumfeesten in onze eigen feestzaal gehouden: het dak lag er op, de vloerplaat was gegoten, deuren, ramen en vloeren ontbraken, maar toch was het uiterst gezellig.

Tijdens de vakantiemaanden van 1980 had de Technische School zijn werkhuizen en modern machinepark ter beschikking gesteld van onze schrijnwerkers. Op die twee maanden werden onder leiding van Fokke Van de Sande deuren en ramen, toog- en keukenmeubelen gemaakt zodat de bouw vóór de winter '80-'81 dicht stond. Ondertussen werden de verschillende technieken aangebracht met als resultaat dat op 26 april 1981 de zaal, kant en klaar met gordijnen en al, kon worden ingewijd door Mgr. Raes.
Het werd een feestdag voor heel de parochie, maar een hoogdag werd het voor al wie aan de bouw had meegewerkt: juist geteld 133 "bouwers" hadden dit huzarenstuk verwezenlijkt. Onder hen 28 dames die voor de wekelijkse haver hadden gezorgd en zeker niet vergeten 22 jonge gasten, studenten en anderen, die zich perfect thuis voelden tussen de oudere rotten in het vak.

De meest gelukkige man was die dag ongetwijfeld pastoor Fons Houtmeyers: hij was de motor die 14 maanden lang het geheel had draaiende gehouden en wie hem had bezig gezien weet, dat die motor al die tijd dubbel had gewerkt.

PAROCHIESECRETARIAAT

Op 17 augustus 1989 werd er een eerste maal vergaderd over de noodzaak van een parochiesecretariaat. Deze vergadering werd bijgewoond door verantwoordelijken van de verschillende organisaties, verenigingen en de kerkfabriek.
Men was eensgezind van mening dat de nood aan een secretariaat zich opdrong. De leek kreeg meer en meer verantwoordelijkheid in de parochiewerking en bij gebrek aan een vaste standplaats voor allerlei schrijf- en ander werk kwam men tot het besluit een secretariaatsruimte te bouwen.
Een architect zou een ontwerp maken voor een gebouw, aansluitend aan het ontmoetingscentrum en in dezelfde bouwstijl. De gronden zijn eigendom van de kerkfabriek en het gebouw zou 35 m² oppervlakte beslagen. Na de goedkeuring van de plannen en de toelating door de stad, kon met de werkzaamheden gestart worden.

De financiering van dit gebouw kon onmogelijk door de kerkfabriek gedaan worden. Zij zou dus langs de parochie moeten gebeuren door een gezamenlijke inspanning. De uitvoering werd door eigen (gratis) mankracht verwezenlijkt; er werd opnieuw beroep gedaan op onze bouwers van vroeger en nieuwe werkkrachten werden aangesproken. De parochie droeg de kosten van de materialen.

Reeds in de winter van 1989 werd het bouwterrein vrijgemaakt van bomen en struiken, zodat in de vroege lente van 1990 de graafwerken konden worden uitgevoerd en men kon beginnen met de fundatiewerken. Nog datzelfde jaar kon het bouwwerk in gebruik genomen worden dank zij de hulp van meer dan twintig bouwers, die er al hun vrije tijd aan besteed hebben. Wij mogen ook niet vergeten dat onze kookmoeders (en vaders) zorgden voor de innerlijke mens.

Dit modern gebouw, met archief- en werkruimte, bureel en wachtkamer, wordt nu gebruikt voor alle soorten inschrijvingen, regeling van missen, verhuur van zalen, afspraken ... dagelijks werkterrein van Fernand Reyns.
Het secretariaat is nu bestendig op vaste uren in gebruik tot grote voldoening van iedereen. Het project is ook een staaltje van wat met groepsinzet kan bereikt worden, iets waarop onze mensen terecht fier kunnen zijn.

WIJKSCHOOL MEIDOORNSTRAAT-ELSUM

Op 01.09.1964 startte de zelfstandige kleuterschool van de Kameinestraat een wijkschool in Elsum. De huidige gebouwen waren toen nog in opbouw.
Van 01.09.1964 tot einde oktober 1964 werd er klas gehouden in de huizen van de familie Kempen-Vennekens aan de Elsumstraat.
Zuster Maria Verstrepen en Juffrouw Nieke Janssens waren de pioniers.
Er waren 59 kleuters, verdeeld over twee klassen.

Op 3 november 1964 werden de gebouwen van de wijkschool, die toen slechts twee klassen, de speelzaal en het sainitair omvatten, in gebruik genomen.
Dit gebeurde met een stoet vanuit het kapelleke van Elsum, naar de Meidoornstraat; alles onder klokkegelui.
Aanwezige personaliteiten: Deken Hellemans, diocesaan inspecteur Kanunnik Mathijssen, burgemeester Verswyvel en J.Sledsens.
In de zaal werd een lokaal bijgemaakt. Daarin startte de lagere meisjesschool van de Pas op 1 september 1966 met een eerste leerjaar. Mevr. Van Hemelen-Vansant was klastitularis van 22 leerlingen, jongens en meisjes.
Deze start werd voorafgegaan door huisbezoek (einde augustus). Er werd een open klasdag gehouden einde november. Er werd een Sinterklaasfeest gehouden.
Zuster Roelen was toen directrice van de lagere school.

Op 1 septemer 1968 werd de school uitgebreid met een tweede leerjaar en een derde kleuterklas. Beide klassen werden later aangebouwd, naast de gang.
Mevr. Wens-Vermeulen Paula hield het tweede leerjaar en Mevr. Kauwenberghs-Gijsen Mia kwam bij als kleuterleidster 1e jaar.
Op woensdag, 26.02.1969 werden de nieuwe lokalen ingewijd en werd er een open klasdag gehouden.

Op 1 september 1970 werd de school (lagere school) van de Zusters Annonciaden overgenomen door de parochie (Sint-Amands).
Op 1 september 1972 fuseerde de kleuterschool van de Kameinestraat met de lagere school van de Pas. Sindsdien vormen Pas, Kameinestraat en Elsum één pedagogisch geheel en administratief één school. Elsum telde toen 84 kleuters.

Wegens het dalend aantal leerlingen werd op 1 september 1973 alleen het eerste leerjaar behouden.
Op 24 maart 1979 werd het eerste schoolfeest gehouden.
Mevr. Van Hemelen-Vansant werd op 1 april 1980 op pensioen gesteld.

Op 1 september 1984 werd het lestijdenpakket ingevoerd. Toen werd gestart met een graadklas met afzonderlijk onderricht voor taal en rekenen. In het eerste leerjaar zaten toen 11 leerlingen en in het tweede leerjaar 12 (gemengd).

In 1989-1990 bestond de school 25 jaar. De vrijdag voor de herfstvakantie werd dit op de school zelf gevierd. De school werd versierd met slingers en ballonnen. Er werd gezongen en gedanst. Er was taart ...
Na de middag trokken de kinderen, samen met de kleuters van de Kameinestraat, naar de Studio waar ze naar de tekenfilm "Lady en Zwerver" mochten gaan kijken. Dit was een geschenk van het oudercomité.

Op dit ogenblik (einde mei 1993) telt de vestigingsplaats Elsum 66 kleuters verdeeld over 3 klassen (de zomerklas meegeteld) en 14 leerlingen lagere school waarvan 10 in het eerste leerjaar en 4 in het tweede leerjaar.

Omwille van het dalend aantal kinderen, ook in de centrale school van St.-Amands, werden begin september 1993 de twee eerste jaren in de school van Elsum afgeschaft en gevoegd bij deze van St.-Amands.
Dit betekent voorzeker een stap terug.
We hopen echter, met vele gezinnen in Elsum, dat over afzienbare tijd deze leerjaren opnieuw in onze wijkschool zullen kunnen ingericht worden.
De tijd zal dit moeten uitwijzen.

KEGEL- en PETANQUEBANEN

Op een van de ledenvergaderingen van de K.B.G. kwam tot uiting dat er meer ontspanningsmogelijkheden zouden moeten zijn voor onze gepensioneerden, die steeds maar in aantal toenemen.
Na enkele vergaderingen door het bestuur kwam men tot het besluit een kegel- en petanquebaan aan te leggen. Als plaats kwam het jeugdlokaal met bijhorende gronden, die sporadisch gebruikt werden door de K.A.J., in aanmerking.

Langs allerlei wegen werd gezocht en gewerkt voor het verwezenlijken van onze plannen.
Na het verwijderen van alle obstakels, zoals struikgewas en allerhande afval, konden wij met behulp van de stadsdiensten beginnen met het aanleggen van een verharde weg (100 m lang).
De Gezins- en Welzijnsraad zorgde voor het hout dat verwerkt werd op de Technische School en na het plaatsen van de nodige muren en daken konden wij beginnen met de eigenlijke kegelbaan.
Dank zij de hulp van de bouwploeg, de sponsors voor het leveren van de materialen (B.A.C., Firma Lievens) en diegenen die zorgden voor de nodige drank en eten, kwam op korte tijd een kegelbaan tot stand die tot één van de beste uit de omgeving kan gerekend worden.
Reeds in augustus '92 tijdens de Elsumfeesten, werd zij ingekegeld door een 50-tal deelnemers.

Daar werd het niet bij gelaten. Intussen werd er ook werk gemaakt van de aanbouw van 4 petanquebanen en van een grondige restauratie van de jeugdlokalen (zoals verwarming, bevloering, schilderwerken). Daardoor zat niet alleen onze K.A.J. proper maar er is ook een lokaal voorzien voor de kaarters, die daar dankbaar gebruik van maken.
Mon en José zorgen voor het onderhoud, voor een drankje en voor het openhouden van de lokalen.
Men kan er terecht op elke dinsdag en na afspraak op andere dagen. Iedereen die jong van hart is - en dat zijn toch al de Elsum-gepensioneerden - zijn er van harte welkom.

*De tijd staat niet stil en evenmin het leven en de ontspanning van onze mensen. In de loop van het jaar 1993 werd het zogenaamde "**JO-GO**"-lokaal (beginletters van de naam Jos Goossens, dé grote bewerker van de werkzaamheden aldaar) en de omgeving nog verder afgewerkt.*

Er werden tientallen jonge dennen geplant, een verhard parkeerterrein aangelegd, en er kwamen nog drie nieuwe petanquebanen bij.
Bij gelegenheid van de Elsumfeesten 1993 werden zelfs nog een drietal noodterreinen bijgelegd om de 54 spelers van Herentals, Geel en Mol (He-ge-mo) de kans te geven terzelfdertijd hun geliefd spel te spelen.
Het werd een "reuzefeest".

Vermoedelijk wordt aan deze prachtige realisatie nog wel een verlengstuk aangebracht want ... er ligt nog een groot terrein beschikbaar voor allerlei sporten.
Wordt vervolgd !...

ORGANISATIES

K.A.V. - Elsum

In september 1970, twee jaar na de geboorte van onze zelfstandige parochie, start K.A.V.-Elsum een eigen leven. Voorheen waren zij samen met de centrum-afdeling St.-Amands-Geel.

De toenmalige kapelaan Verlooy en Mevr.Emma Vennekens namen dit idee ter harte en gingen aan het werk. Zo zijn ze dan gestart met 16 bestuursleden nl. Maria Fransen-Groenen, Marie Louise Vanuytven-Reyns, L.Pauwels-Ooms, Simonne Cools-Verlinden, Emilienne Verreyt-Van den Eynde, Josée Van Eynde-Goossens, Louisa Wouters-Willems, Augusta Wouters-Vansant, Hilda Helsen-De Bal, Jeanne Mertens-Binnemans, Paula Vandereyd-Belmans, Marleen Verellen-Römer, Maria Huysmans-Vansant, Hilda Van Dijck-Vandeperre; met Jeanne Janssens-Peeraer als voorzitster en Emma Kempen-Vennekens als kassierster. Emma heeft deze taak gedurende 20 jaar, tot haar vijfenzestigste, trouw volgehouden.
Zij bezochten maandelijks 181 leden.
Na 2 jaar werd de voorzitster opgevolgd door J.Hens-Storms en J.Van Eynde-Goossens; beiden deden dit de ene na de andere voor een termijn van 8 jaar.

Onze beweging is uitgegroeid tot een zeer aktieve vereniging met 330 leden, 27 kernleden en met als huidige voorzitster Adrienne Cuyvers-Luyten en Proost Diaken Fernand Reyns. Dank zij hun inzet kunnen zij aan hun leden een zeer gevarieerd programma aanbieden.

Wel blijven wij als K.A.V. het contact met de leden een uiterst belangrijke opdracht vinden. Dit contact willen wij, in ieder geval, in de mate van het mogelijke behouden.

K.A.V. wil een vormingsbeweging zijn voor vrouwen uit het werknemersmilieu, christelijk van inspiratie, sociaal gericht en met de betrachting elke vrouw de kans te geven om uit te groeien tot een waardevolle vrouw in onze samenleving.
De voornaamste aktiviteiten zijn:

- *3 algemene vergaderingen (koffiefeesten)*
- *Vormingsavonden over uiteenlopende onderwerpen*
- *Praktische school : lessenreeksen, en demonstraties i.v.m. huishoudelijke vorming.*
- *Ontspanning : hobby, fietsen, reizen.*

De K.A.V. is geworden wat zij nu is dank zij de velen die zich met heel hun verstand, met geheel hun hart, met al hun krachten en met al hun liefde in volledige overgave hebben ingezet vanuit en voor de Katholieke Arbeiders Vrouwen.

K.B.G. - Elsum

Oprichting

De oprichting in Geel van een Kristelijke Beweging van Gepensioneerden dateert reeds van 1953. Aanvankelijk was er maar één afdeling voor gans de gemeente, met als eerste voorzitter en grote, stoere man : Alfons Smets.
Enkele jaren nadien werd deze afdeling opgesplitst volgens de bestaande parochies. Daar Elsum nog geen parochie was waren onze gepensioneerden aangesloten bij de afdeling St.-Amands.

Voorzitters

De opeenvolgende voorzitters van K.B.G.-Elsum zijn in chronologische orde: Ceusters Constant, Van Reusel Jan, Van Litsenburg Lambert, Ooms Leonie, Robeyn Maria en Reyns Fernand; deze sinds 1.9.'87 tot op heden nog steeds.

Bestuursploeg

Naast de leden van het dagelijks bestuur, zijnde voorzitter, onder-voorzitter, sekretaris, schatbewaarder en proost, beschikte de afdeling bij de start in 1973 over zes wijkmeesters. Dat aantal bleef van 1973 tot 1986. In 1987 waren er acht, in 1988 en 1989 tien, in 1990 dertien en sinds 1991 beschikt K.B.G.-Elsum over een ploeg van vijtien wijkmeesters.

Ledenbeweging

Bij de start op 1 januari 1973 waren er juist geteld 66 leden.
Dit aantal groeide vrij snel en op 31 december 1973 was dit aantal reeds opgelopen tot 125.
Daarna kende de beweging een gestadige groei, maar de grote doorbraak realiseerde zich toch vanaf 1987 (201) tot op 30 juni 1993, toen er 259 leden waren.
De overgrote meerderheid van ontslagen, die in de loop van het jaar voorkomen zijn er omwille van overlijdens. Wel een beetje normaal in een beweging van gepensioneerden.
Van de eerste leden, op 1 januari 1973, zijn er nu nog 11 lid van de afdeling.

Vaandel

Zoals elke afdeling, die naam waardig, bezit ook K.B.G.-Elsum een vaandel.
Op de algemene vergadering van april 1983, werd dit vaandel plechtig gewijd door E.H. Jos Spruyt, toenmalige proost van de afdeling.

Aktiviteiten

De verschillende aktiviteiten verliepen doorheen de jaren nogal met ups en downs.
Vooral de jaren 1985 en 1986 waren dieptepunten met het stilvallen van de dans-, kaart- en fietsclub.
Maar het zou geen levende afdeling zijn moest het bestuur zich bij die gang van zaken neerleggen. Gestadig, samen met de ledenbeweging, kenden we sindsdien een grote groei van aktiviteiten.
Zo bestaan op heden volgende aktiviteiten : kaartclub, kegelclub, petanque, fietsclub, wandelclub, turnclub, reizen, vakanties, bedevaarten.
Buiten deze aktiviteiten, die praktisch voor de grote meerderheid wekelijks doorgaan, is er elke maand, behalve in juli en augustus, een algemene vergadering met een gemiddelde aanwezigheid van 175 leden.
Maandelijks houdt de bestuursploeg ook een dagelijks bestuur en een bestuursvergadering. Het gonst inderdaad van aktiviteiten binnen de K.B.G.

K.B.G.-Elsum kan terecht met fierheid terugblikken op 20 jaar werking.
Dit kon niet zonder de regelmatige bekommernis om steeds nieuwe vrijwilligers te vinden, die de kar moeten blijven trekken.
Een K.B.G., zoals trouwens elke andere beweging, staat of valt met de werkers in de bestuursploeg. Blijvend zal hieraan aandacht moeten besteed worden.

K.W.B. - Elsum

In naam van de parochieraad stuurde E.H. Verlooy op 14.10.1974 een rondschrijven aan alle bewoners van de parochie St.-Franciscus-Elsum en nodigde hiermee allen die 16 jaar en ouder waren uit deel te nemen aan de derde "Open Parochieraad". Op de dagorde van deze raad stonden twee thema's: enerzijds het thema jeugd en anderzijds het thema arbeiders in de parochie.
Voor het ontstaan van de K.W.B. was dit laatste onderwerp zeer belangrijk. Elsum was immers een typische arbeidersparochie en telde toen reeds 54 K.W.B.-leden in de afdeling St.-Amands. Het lag dus voor de hand dat dezen en de zovele anderen het best konden aangesproken worden door - en zich ook het best konden uitleven in - een typisch kristelijke arbeidersbeweging. Hierin kregen zij immers de kans om hun kristelijk leven op een aangepaste wijze vorm te geven en konden zij van hieruit akties ondernemen die inwerken op het werkelijk leven van de mens, zijn gezin en de maatschappij.
Slotsom van deze raad was dat de parochie St.-Franciscus-Elsum de zegen kreeg om een eigen jeugdwerking naast een eigen arbeiderswerking uit te bouwen.
De geschiedenis van K.W.B.-Elsum kwam toen in een stroomversnelling terecht: een veertigtal mensen werden bezocht, kontakten werden genomen met het K.W.B.-Verbond-Turnhout, de K.W.B-afdeling St.-Amands en het plaatselijk A.C.W.-Geel. En ja hoor, na een pelgrimstocht van 2 maanden mocht de latere eerste voorzitter deze brief verzenden aan acht medewerkers voor een nieuwe K.W.B. in Geel.

Geel, 13.12.1974

Beste Vriend, "Aspirant-Wijkmeester",

Bij een recent bezoek dat ik u bracht, heb ik u verteld dat onze parochie zelfstandig haar organisaties zal uitbouwen. Gij waart toen bereid om samen met mij de opbouw van een K.W.B.-afdeling ter harte te nemen.
Opdat dit allemaal nu werkelijkheid zou worden, heeft het dagelijks bestuur van de K.W.B.-afdeling St.-Amands een vergadering belegd op donderdag 19.12.1974 te 20 u in het A.C.W.-huis. Op deze vergadering zullen aanwezig zijn: E.H.Mertens en E.H.Verlooy, Victor Hannes -secretaris K.W.B.-Verbond Turnhout, het dagelijks bestuur van de K.W.B.-afdeling St.-Amands en u die zich bereid verklaarde te werken.
Doel van deze vergadering: uitmaken wanneer en hoe wij zelfstandig worden in eigen huis.
Beste vriend, ik reken op uw woord en aanwezigheid !

Voor de parochieraad, Roger Mols.

"Kerk en Leven" (het parochieblad) schreef in de week van 26.12.1974 :

St.-Franciscus-Elsum.
Vergadering kerkraad op maandag 30 december te 20 uur, bij J. Verlooy
Aanstellingsvergadering K.W.B. St.-Franciscus-Elsum. Vanaf 1 januari 1975 zal Elsum een eigen K.W.B.-afdeling hebben. Alle werklieden van de parochie worden uitgenodigd om met deze beweging te werken aan een schonere wereld. Ondertussen verklaarden zich 11 mensen bereid om de taak van wijkmeester op zich te nemen. Een eerste vergadering van de wijkmeesters werd belegd op 10.01.1975 te 20 uur in het Ontmoetingscentrum.

Het Nieuwsblad van Geel schreef op 27.12.1974 :

K.W.B.-St.-Amands en Elsum gesplitst.
Vorige donderdag ging in het A.C.W.-huis een vegadering door waarop na de K.A.V. en de K.B.G. ook de K.W.B.-afdeling Elsum als afzonderlijke afdeling zou beginnen. Op die vergadering waren naast het voltallig dagbureau eveneens aanwezig: de proosten J.Mertens en J.Verlooy, Fik Hannes, verbondsafgevaardigde, Piet Vandersteen, gewestleider, en Alex Bartholomeus, A.C.W.-voorzitter en enkele aktieve mensen van Elsum...
Nadat door de voorzitter Dergent in 't kort de geschiedenis werd geschetst welke de splitsing voorafging, nam Fik Hannes het woord om de nieuwe afdeling op haar verantwoordelijkheid te wijzen. Roger Mols, verantwoordelijke van Elsum, hoopte nog op de steun, zeker in de loop der eerstvolgende maanden, en op verdere samenwerking met St.-Amands. In zijn slotwoord wenste Dergent de nieuwe gestichte afdeling alle heil toe en hoopte op een grote bloei der afdeling.

De nieuwe gestichte afdeling gaat definitief van start op 01.01.1975.
De parochie St.-Franciscus-Elsum telde nu de 94ste K.W.B.-afdeling van het Verbond Turnhout. Het bestuur vergaderde een eerste maal op 10.01.1975, ging over tot het aanduiden van voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en schatbewaarder in overleg met de proost, stelde het jaarprogramma 1975 op, duidde twee afgevaardigden aan voor de Geelse Kultuurraad, verdeelde de straten onder de wijkmeesters, de ledenwerving kon beginnen.
De werking gaat nog onverminderd voort. De huidige voorzitter is Jos De Maeyer, die in zijn opdracht wordt bijgestaan door een tiental wijkmeesters.

KINDERVIERING - Elsum

"Laat de kinderen tot mij komen"*: die woorden van onze Heer zijn voorzeker de inspiratiebron geweest om te starten met kindervieringen in de parochie.*
Ongeveer 18 jaar geleden werd begonnen met een kinderviering te 19 uur iedere vakantiedag. Vrijdags werd er dan een kampvuur gehouden en op het einde van de vakantie een gezinsuitstap gemaakt.
Pastoor Fons Houtmeyers wou verder gaan: hij zocht en vond enkele vrijwilligers en zondag 18 december 1977 werd de geboortedag van de kindervieringen in Elsum, die sindsdien ononderbroken werden verder gezet, telkens te 10 uur, op zondag.

Alles gebeurt met heel eenvoudige kleine dingen; aangepaste teksten, liedjes op gitaarbegeleid, tekeningen, evangelieverhalen, collecte door de kinderen zelf... door deze kleinere kerkgangertjes sterk in alles te betrekken, probeert men hen iets duidelijk te maken van de "Boodschap" van Jezus.
De werkgroep komt regelmatig samen om afspraken te maken, teksten te kiezen die uitgeschreven moeten worden, en om de andere taken te verdelen.
Een hartelijk onthaal bij het binnenkomen van de kerk brengt de gezinnen dadelijk in de gepaste stemming. Kinderen worden aangesproken om een tekst te lezen, de collecte te doen ... Tijdens de uitreiking van de communie, die steeds door een vijftal verantwoordelijken geschiedt samen met de voorganger, komen ook de kleuters mee naar voren en ontvangen een kruisje op het voorhoofd.
De priesterzegen na de viering is niet het laatste, want ook de jarigen worden iedere week speciaal naar voren geroepen en gelukgewenst.

De eerste jaren van de kinderviering was onze kerk te klein om alle gezinnen een goed plaatsje te kunnen geven, maar naarmate meerdere parochies met deze viering begonnen, slonk het aantal deelnemers aan onze viering tot normale proporties. Opmerkelijk dat ook heel wat volwassenen en ouderen naar deze wekelijkse kinderviering komen en er ook blijkbaar van houden.
De verantwoordelijken in de ploeg wisselden naarmate hun kinderen opgroeiden, maar nog steeds zijn er een 15-tal enthousiaste medewerkers, die het klaar spelen om elke zondag opnieuw voor een kindvriendelijke viering te zorgen.
Ze hopen dat ook nog heel lang vol te houden. De verjaardag van de stichting wordt ieder jaar dankbaar gevierd; met meer luister nog het 10- en 15-jarig jubileum.
De werkgroep staat altijd open voor nieuwe mensen, ook van buiten de eigen parochie of stad. Wil je graag meewerken ? Hartelijk welkom.

B.G.J.G.

*Verenigingen, groepen of comité's, er is voor elk wat wils in onze parochie, maar er is maar één gezinsbeweging en dat is "**De Bond**".*
De Bond van Grote en Jonge Gezinnen, de B.G.J.G. is voor alle gezinnen met grote en kleine, veel of weinig kinderen en ook voor gezinnen waar de kinderen al de deur uit zijn.

In onze stad zijn er zo'n 1353 gezinnen aangesloten bij "De Bond".
Als lid ontvangt ge het degelijk weekblad "De Bond", waarin aandacht voor alles wat de gezinnen boeit: opvoeding, onderwijs, cultuur, informatie.

Enkele diensten die "De Bond" aanbiedt aan zijn leden :

- *kinderoppasdienst,*
- *voor jonge ouders elke maand een gratis kleutermagazine met heldere informatie, over verzorging en opvoeding van baby's,*
- *verhuurdienst babyzitjes,*
- *gezinsregels (5%) en bonnenboekje (10%) vermindering,*
- *reductiekaarten openbaar vervoer,*
- *huwelijks- en studielening,*
- *Vlaams woningfonds voor voordelige leningen,*
- *dienst verbruikers,*
- *consultatiebureaus voor levens- en gezinsvragen,*
- *taaluitwisseling,*
- *centrum-gezinswetenschappen,*
- *gezinsvakantie, en*
- *"Aktief", een blad voor grootouders, dat vier maal per jaar verschijnt.*

Werkgroep LITURGIE

Een belangrijke taak in de parochie is weggelegd voor de Liturgiegroep... eerder klein in aantal, maar met een zeer grote uitstraling.
Inderdaad de fijnverzorgde teksten, die aan de bezoekers van onze weekend-missen worden aangeboden bij de ingang van de kerk, worden telkens met veel zorg voorbereid en uitgewerkt door deze groep.
Bovendien worden telkens bij grote feestdagen en bij de vieringen van Eerste Communie en Vormsel een fijnverzorgd tekstboekje klaargemaakt, dat aan alle aanwezigen als aandenken wordt aangeboden.
Ook biechtvieringen en bezinningen bij gelegenheid van Advent en Veertigdagentijd worden door diezelfde mensen voorbereid en afgewerkt in ons parochiaal secretariaat.
Geen wonder dat op onze fotocopiëermachine op een 7-tal jaar ongeveer 600.000 copies werden afgewerkt. Er zal naar een nieuwe machine dienen uitgezien te worden.
De werkgroep Liturgie komt ongeveer om de 6 à 7 weken samen op de pastorie, waar de taken worden toegewezen en achteraf nog grondig worden nagekeken.
Wie bij deze werkgroep wil aansluiten is steeds welkom.

ST.-FRANCISCUSKOOR - Elsum

Het gemengd St.-Franciscuskoor van Elsum werd opgericht op 8 mei 1968 en telde bij de aanvang reeds 15 leden.
De doelstellingen van het koor zijn: het opluisteren van de Eucharistievieringen tijdens de weekends. De zaterdagavondmis wordt gezongen door de dames van het koor, terwijl de mannen de zondagse hoogmis voor hun rekening nemen.

In huwelijksmissen, jubileums en begrafenissen wordt gezamelijk door alle leden van het koor gezongen.
Tijdens feestvieringen en op de hoogdagen wordt door het voltallige koor gezongen in feestkledij; voor de dames: zwarte rok met witte blouse en een zwart vestje en voor de mannen: donker kostuum met wit hemd en blauwe das.

Het koor verleent ook zijn medewerking aan culturele manifestaties zoals o.a. het Koortreffen, maar ook met parochiefeesten, dekanale zangavonden e.a. zetten zij zich graag in.
Om dit alles zo goed mogelijk tot zijn recht te laten komen wordt er gerepeteerd, elke donderdagavond om 19.30 uur tot 21 uur, behalve de maand van het bouwverlof.
Ook aan "groepssfeer" wordt veel aandacht besteed. Zo volgt op elke drukke periode steeds een verzorgde koffietafel. Eénmaal per jaar houdt het koor zijn "Ledenfeest" en ook St.-Niklaas en de Paasklokken zullen nooit nalaten het koor een bezoekje te brengen. Om tijdens het verlof de groepsbanden te onderhouden worden enkele fietstochten georganiseerd voor het hele gezin.

Het bestuur bestaat uit een 7-tal verkozen leden. Zij vergaderen om de twee maanden, om beurten, bij een bestuurslid thuis.
Momenteel telt het koor ongeveer 40 leden, onderverdeeld in: sopranen, alten, tenoren en bassen.
Voor de liefhebbers: dit aantal mag gerust nog groeien, want elke stem draagt bij tot meer kleur in de gezangen en dat verblijdt zeker O.-L.-Heer, maar ook ons.

ZIEKENZORG - *Elsum*

Ziekenzorg houdt zich vooral bezig met het menselijk aspekt van langdurige zieken, gehandicapten en eenzame mensen.
Als vaste aktiviteiten heeft men het regelmatig ziekenbezoek; éénmaal per maand bezoekt dezelfde ziekenbezoeker dezelfde zieken.
Om de twee maanden komen de ziekenbezoekers samen voor het bespreken van de werking, voor vorming en studie over ziekenzorg.
Om de zieken uit hun isolement te halen worden elk jaar twee parochiale ziekendagen georganiseerd en één gewestelijke ziekendag.
De zieken nemen deel aan vakantieweken, gaan op bedevaart naar Scherpenheuvel en hebben hun jaarlijks St.-Niklaasfeest.
Ziekenzorg probeert hen in te schakelen in gewone gebeurtenissen van elke dag: winkelen, liturgievieringen, parochiefeesten en medewerking in sociale en parochiale organisaties.

Kerstmis, vaderdag, moederdag en verjaardagen gaan niet ongemerkt voorbij. Om de veertien dagen komen er langdurige zieken samen in een bezigheidsclub. Op deze bijeenkomsten worden nieuwe opdrachten besproken en de nodige materialen verdeeld; want het werken gebeurt meestal thuis.
De resultaten worden jaarlijks samengebracht op een driedaagse tentoonstelling.
Kontaktadressen voor Elsum vind je in de "Onthaalbrochure".

GEBEDSGROEP *"Laudate"*

Het begin situeert zich reeds in 1979, wanneer onder impuls van de aalmoezenier onder het verplegend personeel van het plaatselijk ziekenhuis een gebedsgroep werd opgericht. Onder leiding van Pater Daniël Maes werd een zevenweekse vorming gehouden en sloot men zich aan bij de Charismatische Vernieuwingsbeweging. Een tijd lang kwam men te samen in de oude kapel van Elsum.
Omwille van de vele stoornissen verhuisde men naar de zolder van onze herder Erik Spooren in de Dr.Peetersstraat. Na een paar jaren werd de herdersstaf doorgegeven aan Jan Willems, die zich in die tijd voorbereidde op het priesterschap. We kregen weldra ook een warm en hartelijk onderdak in de weekkapel van Elsum. Wanneer Jan Willems ziekenhuispastor werd benoemd in het O.C.M.W.-ziekenhuis te Turnhout, werd aan José Verstappen uit Westerlo de leiding van de groep toevertrouwd.

Iedere dinsdagavond komen we samen. Wie kan, sluit zich aan bij het bidden van het Rozenhoedje en de Eucharistieviering van de plaatselijke parochiegemeenschap. Onze eigenlijke bijeenkomst begint te 20 uur; wij maken eerst tijd vrij om God uitdrukkelijk te loven, aan de hand van liederen en spontaan gebed. Ons gebed is vooral gericht tot de H.Geest, om ons toe te rusten voor ons leven in onze opdracht om als aktieve christen te leven, onder Zijn leiding bemediteren wij ook enkele verzen uit de Bijbel.
Voorbeden en de noden van de plaatselijke gemeenschap, maar ook voor de kerk en voor de wereld, besluiten onze samenkomst. Een speciale bewogenheid betonen wij ten opzichte van de zieken. Het slot is steeds het samengebeden "Onze Vader". Een kleine ikoon van Maria wordt om beurten door elk lid meegedragen naar huis.

Het doel van de Charismatische Vernieuwing werd verwoord door Paus Joannes-Paulus II bij gelegenheid van de 25ste verjaring van de stichting : "Onze waardigheid als gedoopte en onze roeping als kinderen van de hemelse Vader meer volledig beleven; de verlossende kracht van Christus beter leren kennen; een diepere ervaring van individueel- en groepsgebed, de leer van de H.Schrift volgen, door deze te lezen in het licht van diezelfde Geest, die het schrijven ervan inspireerde".

PAROCHIALE GEBEDSGROEP

Enkele Elsumnaren waren in 1985-'86 al naar Medjugorje in Bosnië Hertsegowina op bedevaart getrokken. Ze waren nieuwsgierig want O.-L.-Vrouw zou daar verschijnen aan 6 kinderen. En deze Elsumnaren kwamen allen enthousiast terug (alhoewel er enigen heel sceptisch en argwanend vertrokken waren).

Ieder van hen was op één of andere manier diep in zijn hart getroffen. Elkeen vond het nodig een gelovige mens te worden, want O.-L.-Vrouw verschijnt niet alleen in Medjugorje. Ze geeft ook maandelijks een boodschap voor alle mensen. Uiteindelijk wil onze Moeder in de Hemel ons op weg helpen om samen met de anderen de nieuwe Evangelisatie waar te maken waarvan onze Paus ook sprak bij zijn bezoek aan België. Eén van de boodschappen van O.-L.-Vrouw is "bidt, bidt en bidt!".

Dat bleef enorm nazinderen bij onze mensen na hun terugkomst. En elkeen probeerde te bidden. Tot enkelen besloten de handen in elkaar te slaan zodat ook de anderen, die wilden bidden, de kans zouden krijgen om samen te bidden.
Zo startte op 2 februari 1989 een groepje mensen deze gebedsgroep met de goedkeuring en de steun van E.H.Pastoor.

Wat doen we ?
Wel iedereen van ons probeert te bidden, thuis in de familiekring en samen in de kerk en wij zorgen dat iedere weekdag het rozenhoedje gebeden wordt in onze kerk in Elsum, behalve maandag. Dan verzorgen we mee de aanbidding na de Eucharistieviering van 19 uur. De eerste vrijdag van de maand wordt de Kruisweg gebeden.

We willen op die manier zoveel mogelijk mensen de kans geven om samen met ons te komen bidden. Bij onze groep sloten zich andere mensen aan die al dan niet in Medjugorje geweest zijn.

We hopen op deze manier stilaan en op een eenvoudige manier mee te helpen aan de nieuwe Evangelisatie waarin we God, onze Vader, terug op de eerste plaats stellen en zo van Hem de kracht krijgen om van onze medemensen te houden en samen met hen in Vrede op weg te gaan naar Gods Rijk.

MARIALEGIOEN

Rond de jaren 1950-60 werd haast op alle parochies het Marialegioen opgericht, met enkele aktieve en meestal veel biddende leden. Deze laatste groep moest door het bidden van de legioengebeden het werk van de aktieven helpen vruchtbaar maken.
Op vele plaatsen zijn die afdelingen een stille dood gestorven. In Geel heeft één groep stand gehouden: deze komt nog wekelijks samen bij E.H. J.Peeters in de Asterstraat. Zij zijn met een tiental aktieve leden, die zowel uit de parochie van St.-Amands en St.-Dimpna, als uit onze eigen parochie komen.

Hun wekelijkse opdrachten bestaan er vooral in om zieken te bezoeken, de biddende leden aan te moedigen om trouw te blijven aan hun gebedsleven, aktief meewerken aan plaatselijke initiatieven....

Een beetje nieuw bloed zou de groep zeker goed doen.
De vergaderingen zijn meestal iedere maandagavond en aan een tamelijk vast stramien gebonden. Zo mogen o.m. deze niet langer duren dan 1,5 uur.
Wie wil kennis maken met de groep is altijd welkom.

WIJDING VAN DE BEELDEN
van O.-L.-Vrouw en St.-Franciscus

Sedert verscheidene jaren werd door de verantwoordelijken in de parochie gedacht aan en gesproken over het aankopen van een gepast beeld van onze patroonheilige St.-Franciscus van Assisi, en tevens van een O.-L.-Vrouwbeeld, dat in verhouding zou staan met de grootte van onze kerk.

De Elsumfeesten van 1991 zorgden voor de nodige fondsen en er werd uitgekeken naar een geschikt kunstenaar. Een bezoek, met enkele verantwoordelijken, werd gebracht aan het kunstcentrum van de Paters Minderbroeders-Franciscanen in Vaalbeek, waar vooral Pater Frans Van Schil (naast Pater Jeroen) dit centrum leidt.

Enkele mooie beelden werden getoond en het beeld van St.-Franciscus, bij de ingang van de kerk aldaar, werd als zeer mooi bevonden. Er werd overeengekomen om dit beeld in brons te laten gieten en voor het Mariabeeld werd aan de kunstenaar vrijheid gelaten. Omdat dit beeld best tegen de muur zou worden aangebracht, koos men voor een half-verheven beeldhouwwerk in hout.

Op de vastgestelde tijd werden de beelden afgeleverd in onze kerk en ***zaterdag 5 oktober 1991*** *(daags na de feestdag van onze patroonheilige) kwam onze Bisschop Paul Van den Berghe, de beelden plechtig wijden.*
Onze Bisschop ging voor in de Eucharistieviering van 18 uur, in concelebratie met pastoors C.Onsea, J.Peeters, en met de maker van onze beelden, Pater F. Van Schil. Een mooi en aangepast tekstboekje werd opgesteld, het koor zorgde voor aangepaste liederen, de kerk en vooral ook de beelden werden mooi in de bloemen gezet, maar de belangstelling van onze mensen bleef wel onder de verwachtingen.
Blijkbaar ligt de figuur en de persoon van St.-Franciscus nauw aan het hart van onze Bisschop, want uit zijn homilie bleek inderdaad niet alleen zijn diepe kennis van het leven van onze Patroonheilige, maar tevens zijn grote devotie. Hij wees tevens erop dat Franciscus ook nog een belangrijke boodschap in zich draagt voor de moderne mens en wereld.

Na de homilie en de geloofsbelijdenis werden de beelden gewijd door onze Bisschop, met o.m. dit gebed voor onze gemeenschap :
"Verleen, smeken wij U Heer, dat deze beelden in ons de herinnering oproepen van deze heiligen. Moge hun voorspraak ons helpen om zó te leven dat ons bestaan U, God, moge behagen en dat ook wij dienstbaar worden aan allen, die wij ontmoeten. En als zorgen en leed ons hart bezwaren, mogen hun gebeden zich voegen bij de onze, zodat wij bij U verhoring vinden. Door Christus onze Heer."

Na de wijding volgde een bloemenhulde door onze kinderen. De viering werd besloten met de woorden van St.-Franciscus : ***"Ik heb mijn taak volbracht, nu zal Christus u de UWE leren."***

Met de zending en zegen van onze Bisschop werd deze sobere maar sprekende viering beëindigd.

N.B.
Was men oorspronkelijk van oordeel het beeld van onze patroonheilige in de voortuin van onze kerk te plaatsen, later vond men dat de meest geschikte plaats was bij de ingang van onze kerk, en zo is het nu nog.

PLECHTIGE VIERING 25 JAAR PAROCHIE ELSUM

Zoals gebleken is uit voorgaande bladzijden werd onze gemeenschap St.-Franciscus Elsum als zelfstandige kapelanij erkend op 5 september 1968.
Aangezien zulkdanige erkenning door de Bisschoppelijke Overheid gezien wordt als de erkenning als parochie, wordt deze datum door de mensen van Elsum gezien als stichtingsdatum.
Omwille echter van de jaarlijkse Elsumfeesten, die de laatste tijd telkens gehouden worden tijdens het laatste weekend van augustus, werd de viering van het zilveren bestaansjubileum verschoven naar ***zondag 3 oktober 1993.***
Het was overigens op 3 oktober 1226 dat onze patroonheilige St.-Franciscus in Assisi overleed. (Zijn jaarlijkse feestdag in de liturgie wordt gevierd op 4 oktober.)

De plechtigheid van 25 jaar parochie Elsum werd andermaal met de nodige luister gevierd; de omgeving van de kerk werd feestelijk bevlagd, Mevr. Vannuten-Verlinden Annie zorgde andermaal voor een aangepaste versiering binnen de kerk, het St.-Franciscuskoor onder leiding van Theo Dams, met Jef Verhaegen aan het orgel, zorgde voor uitzonderlijke feestklanken, en boven het altaar prijkte in sierlijke letters: ***"DANKEN WIJ DE HEER"****, het thema van heel de viering.*
Bisschoppelijk Vicaris Karel De Voght ging voor in de jubileummis, in concelebratie met Deken Rik Aegten, pastoor Jef Verlooy (stichter van de parochie), oud-pastoor van St.-Amands Jules Peeters en de huidige pastoor van Elsum Stan Onsea.
Diaken Fernand Reyns, die ook het mooie tekstboekje opstelde, leidde de plechtigheid, die bijgewoond werd door honderden meevierende parochianen.
Ook burgemeester Maria Dams, en Schepenen Frans Peeters en Luc Van Kerckhoven waren aanwezig in de jubileummis.

Vicaris De Voght legde er in zijn homilie de nadruk op dat een goede parochie niet op de eerste plaats bloeiende organisaties moet hebben, maar dat er vooral vriendschap, dienstbaarheid en samenwerking moet aanwezig zijn.
Dat werd op symbolische wijze uitgedrukt tijdens de viering, waarin afgevaardigden van de verschillende organisaties en werkgroepen zowel het Evangelieboek als de mooie brandende jubileumkaars aan mekaar doorgaven.

Met het indrukwekkend danklied en de plechtige zegen van St.-Franciscus, werd deze onvergetelijke feestviering besloten.

Zoals past bij zulke gelegenheden volgde na de kerkelijke plechtigheid nog een uitgebreide receptie in de feestzaal.
Daar werd het woord gevoerd door Jacques Colson, voorzitter van de parochieraad, die in korte woorden de 25 jaren van ons parochieleven opriep.
Pastoor Verlooy herinnerde aan de eerste moeilijke beginjaren van de parochie en blijkbaar mocht hij nog steeds rekenen op de dankbaarheid en sympathie van zijn oud-parochianen van Elsum.
Schepen Frans Peeters bracht de gelukwensen over van het Stadsbestuur en overhandigde als geschenk een mooie blauwe herinneringsschotel van de Stad Geel (die later, in dank vanwege de parochie aan pastoor Verlooy werd aangeboden, en die er heel gelukkig om bleek).
Pastoor Stan Onsea mocht ook van het Stadsbestuur zijn prachtige tinnen schotel in ontvangst nemen ter gelegenheid van zijn gouden Priesterjubileum.
Met de zeer oprechte dank van de beide pastores werd de plechtigheid in de beste stemming besloten.

Het 2de deel van de viering, de Opendeurdag zal volgen op ***zaterdag 8 januari 1994****, dag van de medewerkers en van het verschijnen van dit jubileumboek.*
Deze Opendeurdag zal ook op ***zondag 9 januari 1994*** *worden georganiseerd als afsluiting van het zilveren jubileumfeest.*

ENKELE WETENSWAARDIGHEDEN UIT DE PAROCHIE ELSUM

- *Op die 25 jaar Parochie St.-Franciscus Elsum werden er in het totaal **989 kindjes gedoopt**, met als vruchtbaarste jaar 1977, toen er 65 dopelingen waren. Het duizendste doopsel zal zeker met een bijzondere plechtigheid geschieden.*

- *Wat opmerkelijk is; er werden reeds **1.033 twaalfjarigen gevormd** in diezelfde periode en **369 huwelijken** kerkelijk ingezegend.*
  *Het aantal kerkelijke **uitvaartdiensten bedraagt 518**, met als meest beproefde periode 1986, toen 31 overlijdens te betreuren vielen.*

- *We hebben in de parochie één inwoner, die nog stamt uit de 19de eeuw, namelijk **Coleta Mannaerts**, die geboren werd op **28 juni 1899**.*
  Bovendien is zij de eerste in de rij van 5-geslachten, in vrouwelijke lijn, toch ook iets uitzonderlijks !

- *Onze parochie is vermoedelijk **in oppervlakte veruit de kleinste** van de twaalf Geelse parochies, maar komt op de **4de plaats wat betreft het aantal inwoners**, namelijk ongeveer 2.800.*

- *Gedurende een drietal jaar, werd op initiatief van enkele Elsumse middenstanders een **"levende kerststal"** opgebouwd, met kamelen, dromedarissen, geiten, schapen, ossen.... Een grote menigte heeft deze stal komen bewonderen.*
  Jammer genoeg werd dit mooie initiatief door omstandigheden stopgezet vanaf Kerstmis 1993.

- *Onze parochie beschikt over een **"Gulden Boek"**, waarin de voornaamste gebeurtenissen van de laatste 15 jaar in woord en beeld zijn vastgelegd.*
  Het bevat de handtekeningen van duizende mensen, waaronder zeer voorname hoogwaardigheidsbekleders.
  Het boek is te zien op de opendeurdagen en in het parochiaal secretariaat.

- *Onze weekkapel is dagelijks toegangkelijk voor al wie er wil komen bidden of zich bezinnen.*

Beste lezer,

Wij hopen met dit jubileumboek aan zeer velen een blijvend aandenken te hebben geboden en tevens een dankbare hulde voor de 25 jaar van aktieve inzet en gelukkig samenleven van zovelen in onze schone gemeenschap van St.-Franciscus-Elsum.

Moge de gedachtenis aan dit zilveren jubileum voor ons allen een stimulans betekenen om met Godszegen de fakkel van de vriendschap, dienstvaardigheid en samenwerking onverminderd door te geven en verder te werken aan de komende generaties.

Bladwijzer

* *
*